

S-303

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Saulėta, dieną 35°, naktį 25°.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:35

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Antradienis, sausio-January 7 d., 1975 m.

Kaina 15c

5

NENURIMSTA GANDAI APIE BREŽNEVO LIGA

VOKIETIJA NEPRITARIA GRIEŽTAM SEKR. KISSINGERIO PAREIŠKIMUI

BONA. — Griežtas valstybės sekretoriaus Kissingerio pareiškimas, kad Vakarai gali, atėjus pavojingai krizei, panaudoti karines jėgas prieš naftos valstybes, sukėlė nerimą Europoje, ypatingai V. Vokietijoje, kuri iš arabų perka 75% savo naftos ir kurios teritorijoje stovi virš 200,000 Amerikos kareivių. Kancleris Helmut Schmidt pasakė Der Spiegel laikraščiui, kad Vokietijos politinėje istorijoje būtų visai naujas dalykas būti įtrauktai į konfliktą prieš savo valią.

Oficialus Vokietijos vyriausybės kalbėtojas dr. Armin Gruenwald pasakė televizijos programoje, kad šiuo metu nesimato jokio "užsmaugimo", apie kurį kalbėjo sekretorius Kissingeris. Vokietija nėra susidomėjusi jokiais susikirtimais su naftos valstybėmis, bet siekia bendradarbiavimo su jomis. Mes net negalvojame apie kokį nors jėgos naudojimą, pasakė Gruenwald.

Vokietijos koalicinės laisvųjų demokratų partijos generalinis sekretorius Martin Bangemann jau griežčiau komentavo Kissingerio pareiškimą. Jis pasakė, kad Kissingerio žodžiai jam primena "karo laivų diplomatiją", kurią Amerika naudodavo šio šimtmečio pradžioje Kinijoje.

Prancūzų spauda irgi pasmerkė griežtą Kissingerio toną, kalbant apie naftos sukeltą krizę. Le Nouvel Observateur pravedė anketą tarp skaitytojų ir 28% pareiškė, kad nafta — vartojamasis valstybės dar šiais metais gali greičiau ginklo jėgos, siekdamas sumažinti naftos kainas.

Kongreso demokratai kritikuoja Kissingerį, kurio pareiškimas buvęs nemoralus, nepraktiškas, neuztarnautas, nenaudingas.

Beiruto Al Moharrer išsijėjo karikatūra, kurioje Kissingeris parodomas nacių uniformoje, papuoštoje Dovydo žvaigžde, priimdamas sveikinimus iš prezidento Fordo. Amerika užėjo pasaulį ant parako statinės, sakoma po karikatūrą. Kairo laikraštis Al Ahram rašo, kad Kissingerio žodžiai parodo, jog tarp Izraelio ir Amerikos yra sąmokslas pulti arabus, panašiai, kaip Prancūzija ir Britanija puolė Egiptą 1956 m. kartu su Izraeliu dėl Suez kanalo nacionalizavimo. Saudi Arabijos Al Nadwah rašo, kad Washingtonas turėtų sustabdyti savo grasinimus ir nustoti kaltinti naftos gamintojus dėl pasaulio ekonominės krizės.

Jordanas tariasi su palestiniečiais

KAIRAS. — Jordanas ir Palestinos Laisvinimo organizacijos atstovai bando užbaigti politinį karą. Egipte Jordano premjeras Zaid al Rifai ir PLO politinio departamento vedėjas Farouk Kaddoumi, dalyvaujant Egipto ir Sirijos užsienio reikalų ministeriams, pažadėjo sustabdyti propagandą prieš vienas kitą ir svarstyti prielaidas, kurios skiria Jordaną ir palestiniečių organizaciją.

Arabų valstybės ragina Jordaną dalyvauti Ženevos taikos konferencijoje, nors karalius Hussein yra pareiškęs, kad Jordanas nedalyvauja, kai arabų vadų konferencija pripažino visas Izraelio okupuotas žemes Palestinos būsimai valstybei.

← Vakar Amerikos išdas atidarinėjo raštu įteiktus pasiūlymus pirkti 2 mil. uncijų aukso. Pirmieji pasiūlymai siekė tarp 45 dol. ir 188 dol. už unciją.

IŠ VISO PASAULIO

PHNOM PENHAS. — Apie 15,000 komunistų puola Kambodijoje sostinės Phnom Penho pakraščius, užimdami vyriausybės pozicijas kitoje Mekongo upės pusėje. Prezidentas Lon Nol vizitavo gynybos pozicijas, ragindamas savo kareivius nugalėti komunistų jėgas.

WASHINGTONAS. — Americans for Democratic Action, liberalų organizacija, įvertinusi visų senatorių balsavimo įvairiais klausimais rezultatus, pasakė, kad trys senatoriai: Adlai Stevenson iš Illinois, Philip Hart iš Michigano ir Edmund Muskie iš Maine yra vertinami 100% liberalais. Iš respublikonų senatorių "geriausiai" balsavęs sen. Charles Mathias iš Marylando, jis įvertintas 86%. Tarp demokratų mažiausią nuosimtį gavo sen. John Stennis iš Mississippi, — tik 5%.

ATENAI. — Buvęs Graikijos prezidentas generolas Phaedon Gizikis, kuris gruodžio mėn. pasitraukė iš pareigų, išėjo į pensiją ir iš kariuomenės pareigų. Pasitraukė ir karo laivyno viršininkas, admiralas Petros Arapakis, paskirtas dar karinės valdžios.

WASHINGTONAS. — Vakar Amerikos išdas pradėjo parduoti 2 mil. uncijų aukso. Praėjusią savaitę aukso kainos pasaulyje nukrito apie 30 dol. už unciją, kai paaiškėjo, kad amerikiečiai neskuba aukso pirkti.

ČIKAGA. — Imigracijos agentūros valdininkai penktadienį suėmė 33 asmenis, kurie nelegaliai gyvena ir dirbo Čikagoje. Daugumas jų buvo meksikiečiai. Vidurio Vakaruose kas mėnesį agentūra suima ir deportuoja apie 600 nelegalių svetimšalių.

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentė Isabel Martínez de Perón suteikė savo sekretoriui socialinės gerovės ministrui Jose Lopez Rega naujas galias kontroliuoti prezidentūros tarnautojų darbą, paskyrimus ir prezidentės pasimatymus su vyriausybės nariais.

MANILA. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos pradėjo pasitarimus su Islamo konferencijos generaliniu sekretoriumi Hassan el Tohy apie musulmonų maištą Filipinuose. Pietiniuose Filipinuose kovose su musulmonų mažuma žuvo jau virš 3,000 žmonių.

PORT ELIZABETH. — Britanijos užsienio reikalų ministras James Callaghan sekmadienį tarėsi su Pietų Afrikos premjeru John Vorsteriu apie Rodezijos ateitį. Vorsteris bando tarpininkauti tarp Rodezijos baltųjų valdžios ir Britanijos. Pažymėtina, kad nuo 1960 metų joks Britanijos ministras nesilankė Pietų Afrikoje, kurios rasinei politikai britų valdžia nepritaria.

Ši Kinijos fotografija rodo kariuomenės kavalerijos dalinį, kuris prie Sovietų Sąjungos sienos atlieka pratimus su civiline gynybos grupe. Kinija pasirodusi partizaniniam karui, jei sovietai bandytų ją užpulti.

Egipte suimta daug komunistų

KAIRAS. — Egipto policija suėmė nemažai "kairiųjų ekstremistų" už Naujųjų Metų dieną suruostas riaušes Kairo gatvėse. Žinių agentūra skelbia, kad 56 asmenys bus teisiami už priešvalstybinius veiksmus. Riaušes organizavusi nauja komunistų grupė.

Kada Egiptas buvo gerūoše santykiuose su Sovietų Sąjunga, Egipto spauda ar valdžios pareigūnai vengdavo naudoti žodį "komunistas". Įvairūs komunistai išsišokimai būdavo suverčiami "trockistams", tuo pabrėžiant, kad jie veikė be Maskvos palaikymo. Šį kartą Viduriniųjų Rytų žinių agentūra kalba apie komunistų organizacijos sąmokslą. Stebėtojai tikisi naujų represijų prieš kairiąsias grupes.

Komunistai užėmė svarbų miestą

SAIGINAS. — Pietų Vietnamo Phuoc Binh mieste komunistai užėmė apie 99% teritorijos, tik negalėjo užimti miesto centro esančio kariuomenės štabo bunkerio, kuris tebesigina nuo pakartotinų komunistų puolimų. Nei artillerijos sviediniai nei minos bunkerio sienų nesugriovė. Viduje gynėjai turi požeminį maisto ir amunicijos sandėlius, radijo siustuvą, vandens atsargas.

Nežinia, koks likimas ištiko miesto civilius gyventojus, kurių yra apie 40,000. Provincijos gubernatorius irgi esąs požeminame bunkerioje. Šio miesto netekimas Saigono vyriausybei yra ir psichologinis smūgis, nes tai pirmą provincijos sostinę, patekusi į komunistų rankas.

— Vilniaus "Tiesa" savo gruodžio 1 d. laidoje aprašo Naujosios Akmenės cemento fabriką. Jau esanti "užkurta aštuntosios technologijos linijos krosnis. Naujosios linijos galingumas — 600 tūkstančių tonų cemento per metus". Tuo pačiu esanti užbaigta ir viso fabriko statyba. "Per metus jis patieks statyboms beveik pusketvirtą milijono tonų aukštos kokybės cemento". Šis N. Akmenės cemento fabrikas yra vienas didžiausių cemento gamyklų visoje šalyje" (Sovietų Sąjungoje). (E)

VELIAUSIOS ZINIOS

← Prezidento ekonominių reikalų patarėjas Alan Greenspan pareiškė, kad ekonominė padėtis Amerikoje pradės gerėti tik antroje šių metų pusėje.

← Airių katalikų armijos paliaubos bus pratęstos neribotam laikui, jei protestantų ekstremistų grupės pradės su katalikais derybas, paskelbė slapta airių armijos vadovybė. Dar nežinia, ką į tai atsakys protestantų radikalų grupės, kurios siekia slaptonai airių armijos visiško sunaikinimo.

← Plaukdamas pro Singapūrą ant sekulmos užplaukė didelis japonų tanklaivis ir nevalyta nafta pradėjo lieti į jūrą. Laivas gabenė iš Persijos įlankos 224,000 tonų naftos. Singapūro miestui gresia pakraščiu užteršimas. Milijonai galonų nevalytos naftos plaukia keturių mylių ruožu Singapūro link.

← Portugalija ir Sovietų Sąjunga susitarė sustiprinti politinius ryšius. Portugalijos užsienio reikalų ministras Mario Soares viešėjo dvi dienas Maskvoje.

← Po trejų metų pertraukos komunistų raketos vėl apšaudė Saigono priemiesčius. Dalis raketų nukrito civilių rajone, užmušamos 4 ir sužeidamos 6 asmenys.

← Wisconsinė indėnų grupė neapleidžia užimto katalikų vienuolyno prie Gresham. Policija apsupo indėnus, nutraukė telefoną ir elektros laidus ir nepraleidžia maisto pristatymo. Indėnai reikalauja, kad aleksiečiai vienuoliai atiduotų vienuolyno pastatus indėnams. Vienuolių viršininkas pasakė, kad prieš okupaciją jis būtų šį prašymą svarstęs, tačiau smurtui jis nepasiduosias.

Angolos sukilėliai pasirašė sutartį

MOMBASA. — Kenijoje suvažiavę Angolos laisvinimo organizacijų vadai pasirašė dvi sutartis, kurios užbaigia 14 metų trukusią kovą tarp Angolos juodųjų. Tuo pačiu buvo atidarytas kelias deryboms su Portugalija dėl Angolos nepriklausomybės. Derybos turi prasidėti šį penktadienį Portugalijoje.

Angola yra paskutinė Portugalijos kolonija Afrikoje. Kitos jau laukia nepriklausomybės šiais metais, o Gineja-Bissau jau yra nepriklausoma. Angoloje gyvena 6 milijonai žmonių ir teritorija yra turtinga įvairiais gamtos turtais.

Dvi sukilėlių grupės: Angolos Išlaisvinimo judėjimas ir Angolos Išlaisvinimo Frontas susitarė laikyti šiaurėje esančią Kabindos teritoriją neatskiriama Angolos dalimi. Kabinda yra skiriama nuo Angolos Kongo upės ir į ją pretenzijų turi Zaire ir Kongas. Vietinė sukilėlių organizacija siekia nepriklausomos Kabindos. Čia yra naftos šaltiniai, kurie parūpina Angolai 75% Angoloje sunaudojamos naftos.

BOSTONAS. — Čia mirė 64 metų generolas James McCormack, Ryšių Satelitų korporacijos pirmininkas nuo 1966 iki 1970 metų. Jis buvo armijos inžinierius, ilgą laiką tarnavęs štabe, turėjęs atominės strategijos planavimo pareigas.

SAIGONAS. — P. Vietnamo parlamentas priėmė naują biudžetą, — 1.146 bil. dol., kurių pusė skiriama gynybos reikams. Mažiausiai 50% biudžeto turi ateiti iš JAV išdo.

Buvęs senatorius Fred Harris iš Oklahomos ir Washingtono valstijos senatorius Henry Jackson, abu demokratai, nežilgo paskelbė savo kandidatūras į JAV prezidento vietą.

SPĖLIOJIMAI, KAS ATSIŠTOS REŽIMO PRIEKY: KIRILENKO AR KULAKOVAS

WASHINGTONAS. — NYT Washingtono korespondentas Bernard Gwertzman patyrė valstybės departamente, kad Egipto pranešimas apie Brežnevo kelionę į Egiptą atšaukimą turi dvi priežastis: politinius skirtumus tarp Egipto ir Sovietų Sąjungos ir Brežnevo ligą. Amerikos spaudoje pasirodė žinia, kad Brežnevas serga leukemija. Vienas Egipto laikraštis rašo, kad jis serga bronchitu, o Egipto oficialūs sluoksniai tvirtina, kad Brežnevas turi plaučių uždegimą.

Izraelis nutaręs trauktis iš Golano

JERUZALĖ. — Sprogimas Jeruzalės kavinėje sužiedė du asmenis. Arabų teroristų veikla gali apskunkinti Izraelio laikyseną ateinančiose derybose dėl naujo Izraelio karinių jėgų atitraukimo iš užimtų arabų žemių. Šią savaitę Washingtono lankysis užsienio reikalų ministras Yigal Allon, atsiveždamas naujus Izraelio vyriausybės, kuri posėdžiavo sekmadienį, pasiūlymus.

Jeruzalėm Post laikraštis pasakė premjero Rabinio pareiškimą, kad Izraelis gali pasitraukti iš Golano aukštumų, jei Sirija sutiktų aukštumas demilitarizuoti. Izraelis žadąs pasitraukti ir iš Egipto buvusių žibalo laukų Sinajuje, jei prezidentas Sadatas pažadėtų Izraeliui taiką. Izraelis sutiktų ir su slaptu Egipto vyriausybės pažadu, jo neskelbiant viešumai.

Egiptas pakeitė karo vadus

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadatas paskyrė generolą Mohammed Aly Fahmy kariuomenės štabo viršininku, vietoje gen. Abdelio Ghany el Gamassay, kuris tapo karo ministru, mirusio maršalo Ahmed Ismailo vietoje.

Vyriausias Egipto karinių jėgų viršininkas yra pats prezidentas Sadatas. Prieš paskutinįjį karą su Izraeliu jis daug savaitių praleido štabe prie žemelapių, planuodamas persikėlimą per Suez kanalą.

Naujasis štabo viršininkas gen. Fahmy anksčiau vadovavo priešlėktuvinei gynybai. Šias pareigas dabar gavo gen. Hilmi Afifi.

Sovietų pramonė daugiau pagaminusi

MASKVA. — Sovietų Sąjunga pernai pralenkė Ameriką keturių svarbių medžiagų gamyboje: naftos, geležies, akmens anglių ir mineralinių trąšų, pareiškė Maskvos televizijoje Juris Zukovas. Plieno gamyboje Sovietų Sąjunga 1974 metais nuslydusi į antrą vietą, nors praėjusiais trimis metais ji ir plieną buvo pirmoji.

Pasiremdamas Centrinės Statistikos Tarybos duomenimis, Zukovas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga pagamino daugiau už Ameriką: metalo staklių, traktorių, cemento ir medvilnės medžiagų. Sovietų Sąjungos gamyba 1974 m. pralenkusi 1973 metų gamybą visose srityse, išskyrus akmenis anglį.

Zukovas pareiškė įsitikinimą, kad "mūsų darbininkai pasiekė naujų laimėjimų, pralenkęs amerikiečius ir užims pasaulyje pirmą vietą".

Sovietų politikos stebėtojai ir "kremlinologai" prileidžia, kad Brežnevo susirgimas gali būti ir politinis.

Po paskutiniojo komunistų partijos centro komiteto posėdžio pasirodė griežtesnės Kremliaus politikos ženklai. Gali būti, kad Brežnevo liga yra ženklas, kad Kremliaus vadovybė įvykys pasikeitimą. Jei Brežnevas vien dėl ligos negalėjo lankyti Egipte, jis lengvai galėjo pasiūsti kitą aukštą politbiuro narį, kad ir "prezidentą" Podgorana.

Egiptas pranešęs valstybės departamentui, kad Brežnevas sutiktas Egipto užsienio reikalų ministrą Fahmy, karo ministrą generolą Gamassay gulėdamas lovoje.

Sovietų reikalų specialistai spėlioja, kad galimas daiktas, Brežnevą pakeičytų jo ilgametis pavaduotojas Andrejus Kirilenko. Jis, kaip ir Brežnevas, jau yra 68 metų amžiaus ir centro komitetas gali ieškoti kiek jaunesnio partijos vado. Tarp tokių minima Fiodoro Kulakovo pavardė. Šis politbiuro narys yra vienas iš neadaugelio, kurie kartu užima ir partijos sekretoriaus vietą. Kulakovas laikomas žemės ūkio specialistu, jis vasario mėn. turės 57 metus.

Kinija ragina Europą budėti

PEKINAS. — Kinijos užsienio reikalų ministras Chiao Kuan Hua apkaltino Sovietų Sąjungą ir Ameriką aktyviu pasiruošimu karui, nors abi "supergalybės" kalbančios apie taiką ir detante.

Ministeris Chiao, kalbėdamas priėmime Olandijos užsienio reikalų ministro Max vander Stoel garbei, ragino Vakarų Europą pasiruošti karui, kurį gali pradėti viena iš "supergalybių". Olandijos ministras buvo nuvežtas ir į ligoninę, kurioje guli premjeras Chou En Lai.

Laivas sugriovė australių tiltą

HOBART. — Australijos Tasmanijos provincijoje britų laivas "Lake Illawara", plaukdamas Derment upe, atsimušė į aukštą Tasman tilto piliorį. Tiltas nuo smūgio sugriuvo, nuskandino patį laivą, kuriame žuvo 20 asmenų. Dar daugiau žmonių žuvo, kai sugriuvusio tilto tarpo nepastebėję, į plyšį įvažiavo nemažai automobilių. Nelaimė įvyko tamsoje, lietuvi lyjant.

Tasmanija yra sala Australijos pietuose. Suzalotas tiltas buvo mylios ilgumo. Nelaimėje buvo sužeisti 32 asmenys.

BEESHAM. — Pakistane vėl įvyko žemės drebėjimas, tose pačiose srityse, kurios buvo nuterotos Naujųjų Metų diena. Nėra pranešimų apie naujus nuostolius.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

RŪKYMAS - SAVĖS ŽUDYMAS

Rūkyti — tai tas pats, kas save lėtai žudyti
Psichiatras Herbert Spiegel, M. D.

New Yorke dirbąs proto ir nervų ligų specialistas — psichiatras gydytojas Herbert Spiegel mediciniškoje spaudoje pareiškė savo nuomonę, kaip gydytojas turėtų padėti rūkantiui. Jis tvirtina, kad rūkyti tai tas pats, kas lėtai tampa save žudyti.

Jis pataria gydytojui visai neklausinėti paciento, kodėl jis rūko. Tai bus tik gydytojo laiko pašalinimas. Kai dabartiniai suaugusieji kadaise pradėjo rūkyti — tada nebuvo žinoma mirtina tabako rūkymo žala. Todel visai neesminis dalykas, kodėl žmonės rūko. Svarbu gydytojui, ka jis gali rūkantiąm padėti, kad jis lengviau pajęgtų mesti rūkes.

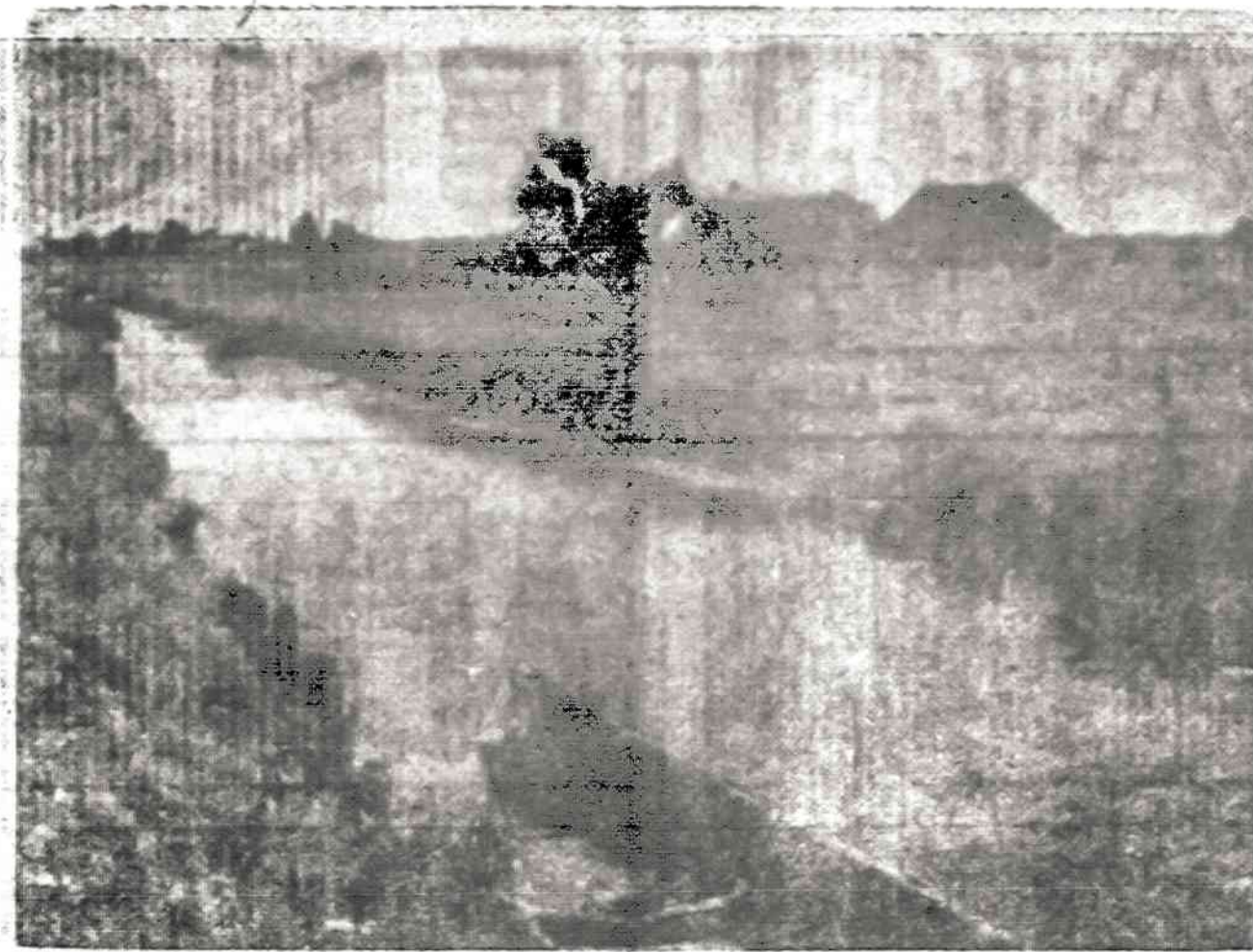
Pastaruoju milijono nustojo rūkė

Te per pastaruosius du metus amerikiečių 2.5 milijono metę rūkė — tas įrodė, kad žmonės

pradėjo tikėti rūkymo sąsijų su sekančiomis ligomis: plaučių vėžiu, chronišku bronchitu, plaučių išsiplėtimu (emphysema), širdies ligomis ir kojų gyslų bei smegenų skleroze.

Minėtas rūkyti nustojo faktas nurodo taip pat, kad žmonėms padeda išpėjimai ir išgandinimai, tada jie patys niekieno netalkinami meta rūkė. Tai laimingieji. Gaila, kad nedaug tokių, palyginti su nelaimingaisiais vis dar teberūkantiems. Ypač jaunuolių, net kunigų rūkantių tarpe besirandančių neapsakomai gaila. Tokiems, kaip ir visiems užkietėjusiems rūkantiems reikalinga pagalba. Jie supranta rūkymo žalą ir nuosirdžiai stengiasi mesti rūkė, bet nežiūrint didelių pastangų — nepajęgia mesti mirtino įpročio.

Reikia galėtis ir tų, kurie pikėtina mažutėlius, didina savu pa-

Sodybos prie Timbro kanalo Didžiosios Samanų Pelkės rajone

vyzdžiu naujų — jaunų rūkantių eiles ir net fotografuojas su tabaku dantyse, tarsi sakdami: — "Žiūrėkit, kaip aš skiriuosi iš minios... daktarai draudžia smaltint, o aš drąsus — nebijau vėžio, širdies atakos..."

Nebūtų taip tragiškas tas nesubrendėlio svaiojimas, jei toks "drąsuolis" nelėktų pirmas iš kotoi pagalbos vos pradėjęs krauju spaudyti. Deja, tada jau jokia pagalba esti pavėluota.

Visos visokios pastangos išgelbėti nuo plaučių vėžio tokiame stovyje neuina vėjais. Išleidiama pinigai, uždėba visi, tik rūkoriai ir jo šeima nukentė neaprasomai. Tai kur čia žurnalizmas, kur čia kunigizmas, kur čia menininkas... visi žinom, kad tabakas nepagausina nei smegenų, nei meniško gabumų. Dailininkas Kazys Varnelis vieną tūkstantinę po kitos už savus meno kūrinius graipsto amerikiečių parodose visai su tabaku jokio reikalo neturėdamas. Todėl prašo šis skyrius visų lietuvių neršti daugiau balto popierio visiems laikams: niekur nerodyti jaunimą piktinančio vaizdo — rūkoriaus. O rūkantiems kunigams šis skyrius primena jų užmirštą Kristaus girnapūšę, kurią Jis pridėjo visiems vaikų piktinantoms.

Kaip hipnozozas talkina rūkantiąm

Visokios priemonės nustoji-mui rūkyti pasiūlytos yra pernykštis sniegas — jos niekam vertos tol, kol pats žmogus nesiryžta iš gilumos širdies šauktis išsigelbėjimo. Yra mėginta hipnozozu talkinti rūkantiems. Iš 615 stiprių rūkantių hipnozozo pagalba kas penktas metė rūkė šešioms mėnesiams ir kiek ilgiau. Iš minėto skaičiaus rūkantių hipnozozo pagalba 60 sumažino įvairiam laipsnyje rūkymą. Nedėkim vilčių vien hipnozozui. Jis vienas neatpratina nuo rūkymo. Jis tik padeda žmogui, norinčiam sau padėti. Jis sužadina dėmesį ir sukelia susikoncentravimą. Tai padeda rūkantiąm iš kitos pusės žvelgti į savo nesveiką įprotį. Paprasta tokio hipnozozo technika. Kiekvienas gydytojas — jei tik jis ryžtasi — gali jį panaudoti rūkantiąm pagalbėti. Tai apsaugomoji medicina. Ji — tas hipnozozas — gali kas penktą rūkantiąjį atraptinti nuo rūkymo.

Pats rūkorius pirmiausia turi sau padėti

Tik jau nepaveskime viso darbo hipnozozui nuo rūkymo atraptimo reikale. Rūko, visų pirma, tik tas asmuo, kuris savo asmenybėje turi vienoką ar kitokią silpną vietą. Medicina tas silpnas vietas žmogaus asmenybėje vadina jausmų nesutvarkymu. Taigi, jausmais nesutvartėjęs, nors jau subrendęs kūnu ir protu žmogus, ima rūkyti bei kitus sau kenksmingus veiksmus atlikti sau pasivelina.

Iš čia visokias blogis tarp žmonių ant šios žemės randasi. Nesvarbu visai, kokios rasės, tautybės, religijos, kokio išsimokslinimo tu būsi — vis vien rūkysi ir kitus kitokius "bzichus" atlikinsi tada, kai tavo jausmai bus neišsivystę pakanka-

mai. Tu girtausi, su svetimą žmona bučiuosies, vaikus skriaudai, karus kelsi, kaip višta kiaušinių padėjus, tu dėl menkniekiogirsiams po devynias parapijas. Visa ta mūsų širdies jėga — tas vienas kito niekinimas ir yra minėtos jausmų nesveikatos paseka. Rūkymas taip pat randas dėl tos pačios mūsų asmenybės negerovės. Už tai gi-linkimės, kaip galėtume sau ir kitam rūkantiąm padėti.

Pirmutinis reikalavimas norinčiam mesti rūkias yra tikras nusiteikimas (motivacija) mesti rūkias. Ar tikrai pacientas — rūkorius nori mesti rūkias? Tai pagrindinis reikalas pirm pradant talkinti kiekvienam rūkantiąm. Jei žmogus nepageidauja mesti rūkias iš tikros širdies, mesk tokį rūkorių, ir eik prie kito.

Sitai pataria New Yorke psichiatras Spiegel, kuriam apsilankęs pacientas turi sumokėti dešimties dolerių už kelias minutes jo sugaištą laiką. Taigi, jei pats pacientas — rūkorius nesiryžta mesti blogą įprotį — niekas jam padėti negali. Jis taip ir nusirūkys save iki pats pavirs dūmais be laiko.

Gydytojas nėra evangelistas: jei pacientas nenori sau pagalbėti, tai visos gydytojo pastangos yra mažareikšmės. Tada neverta pacientui išlaidauti beprasmiams gydymui. Kitai šime atvejuje elgiasi evangelistas: jis niekalis leidžia savo laiką, niekam netalkina, bet visą smetonėlę į savo puodą iš nesiorientuotųjų nusigraibo. Taip ir turs-ta jis iš niekdarbių. Už tai ir niekas nesiryžta imtis tikros veiklos, nes ir be jos gražiausiai pragyvenama.

Žinoma, nekaltų — suvedziotų žmonių sąskaiton. Juk, per tūkstantčius metų evangelistų globojami asmenys nė per agoonos grūdą netapo jausmais sveiksnimi: jie dar žiauriau vienas kitą dabar žudo, nei evangelisto veiklos pradžioje. Mat, mums kiekvienam reikia eiti ne ten kur mes norim, bet ten, žmoniška pareiga mums liepia eiti. Turim ne prietarais gerinti žmogaus asmenybę, bet reikiama veikla vesti jauną žmogų į jam skirtą kelį, laisvą nuo visokias neteisųsybių. Niekam negalima pavesti mūsų darbo: mes turime jauną žmogų ugdyti tokioje aplinkoje, kurioje jis augs į jausmais sveiką (geravalį) asmenį. Tik tada mes galėsim tikėtis, kad mūsų tarpe pranyks įvairiopa nesantai-ka, visoks blogis, įskaitant ir rūkymą.

Tvarkykime nesveiką įprotį

Visas mediciniškas rūkoriaus gydymas yra jo noro rūkyti tvarkymas — jo įpročio taisymas. Kaip seniau patardavome: "Nedaryk taip", šiandien jau neveikia toks patarimas. Laisvi žmounėkreipia dėmesio į tokį nei-giamumą. Reikia visai iš kitos pusės eiti prie šio smaugio.

Reikia įskiepyti žmogui ką nors teigiamo, kad jis siekdama mestų rūkes. Neigiamumas užmirškime. Jie nieko teigiamo neatneša. Duokim, tu pradėk galvoti, kad tau nosis neniežėtų — būtinai tau nosies galas ims niežėti. Neigiamumas iššaukia

kartotina nuneigia savyje norą rūkyti tol, kol, pagaliau, praeina rūkyti noras. Tai ir yra principas — esmė gyd. psichiatro H. Siegel atratinimo nuo rūkymo savų pacientų. Jis su pacientu kalbasi — jį įtaigoja 45 minutes.

Bet tik tą, kuris jo įtaigai pasiduoda. Per pirmas penkiasdešimt minučių jis nustato, ar tas pacientas pasiduos jo metodui, ar ne. Jei pacientas esti hipnozui tinkamas, jis turi daugiau galimybės susitvarkyti su rūkymu. Jei žmogus nesti tinkamas hipnozui — jis esti gydomas sekančiu būdu.

Koncentruotis reikia į tris pagrindinius dalykus

Gyd. psichiatras pataria žmogui pasiryžusiam mesti rūkias užmerkti akis ir koncentruoti savas mintis į sekančius tris dalykus.

1. Tavo kūnui rūkymas yra nuodas. Žmogus yra iš daugelio dalykų sudėtas. Svarbiausioji jo dalis yra jo kūnas. Rūkymas yra ne tiek pačiam rūkoriui, kiek jo kūnui nenaudingas.

2. Tu negali gyventi be savo kūno. Tai labai brangus fizinis augmuo, per kurį pasireiškia tavo gyvenimas.

3. Norėdamas gyventi, turi tu savo kūną gerbti ir saugoti. Tu esi greit sugadinamo kūno prižiūrėtojas. Kai nusiteiksi savo kūną gerbti ir jį prižiūrėti, tu igausi jėgos surūkyti paskutinę cigaretę savame gyvenime. Taip reikia tvarkytis gydytojo talkinamam rūkoriui. Yra

10% žmonių, kurie meta rūkė niekieno netalkinami. Jie patys nusprendžia savę nežudyti įvairūs metodai tokiems padeda. Ir be jokių metodų jie esti pajęgūs mesti. Kiti prirašo straipsnius — knygas apie rūkymo numetimą. Visi tie raštai yra beverčiai. Nes jie tinka tik tiems asmenims, kurie be jokių raginimo — patys savo pastangomis meta rūkė. Todėl nepirkite ir jokių knygų tuo reikalu neskaitykite.

Žmogus pats turi pajęgti galimybės susitvarkyti su rūkymu. Žmogus pats turi pajęgti galvoti apie savo sveikatą — tai bus mediciniška malda — tokia meditacija. Kas dvi valandos kartok tokią meditaciją. Norą rūkyti nustums noru sveikam būti. Niekam tuomi nepakenksi — tik gero susilauksi.

Iš v a d a. Nustoję rūkyti vieną dieną svorį, kiti aketėja jo, tretiems jis krenta. Žmogus nerūkinti — įsitempia, tada ima persivalgyti. Kai kurie nepakeičia pribuvimo svorio — ir vėl pradeda rūkyti. Tai vis jausmų paie-gėliai. Nors dangeliui niekas nepadės mesti rūkias — persilpni jų jausmai, kad jie galėtų laimingai gyventi. Tokie save dūmais pavėrs per neilgą laiką. Bet mes turime visiems eiti pagal-bon. Kiekvienas rūkorius tegul mėgina savo jėgas — daugelį bus naudinga.

Pasiskaityti. Medical Opinion and Review. Vol. 6, No. 2, Febru-ary, 1970.

REMKITE TUOS ŽMONIUS, KURIE GARBINA "NAUJIENOS"

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiūlysite tokio adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrasė knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų žalius darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai, katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išgityti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios padės bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vac. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 226 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00.	\$2.00
Dr. K. Urnins, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis.	\$5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia sumėnėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūt Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietasis drobės viršelis kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumui aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiąs komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. Kaina \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autore buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲ KILIMŲ Į VILNŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE Į ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemačis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

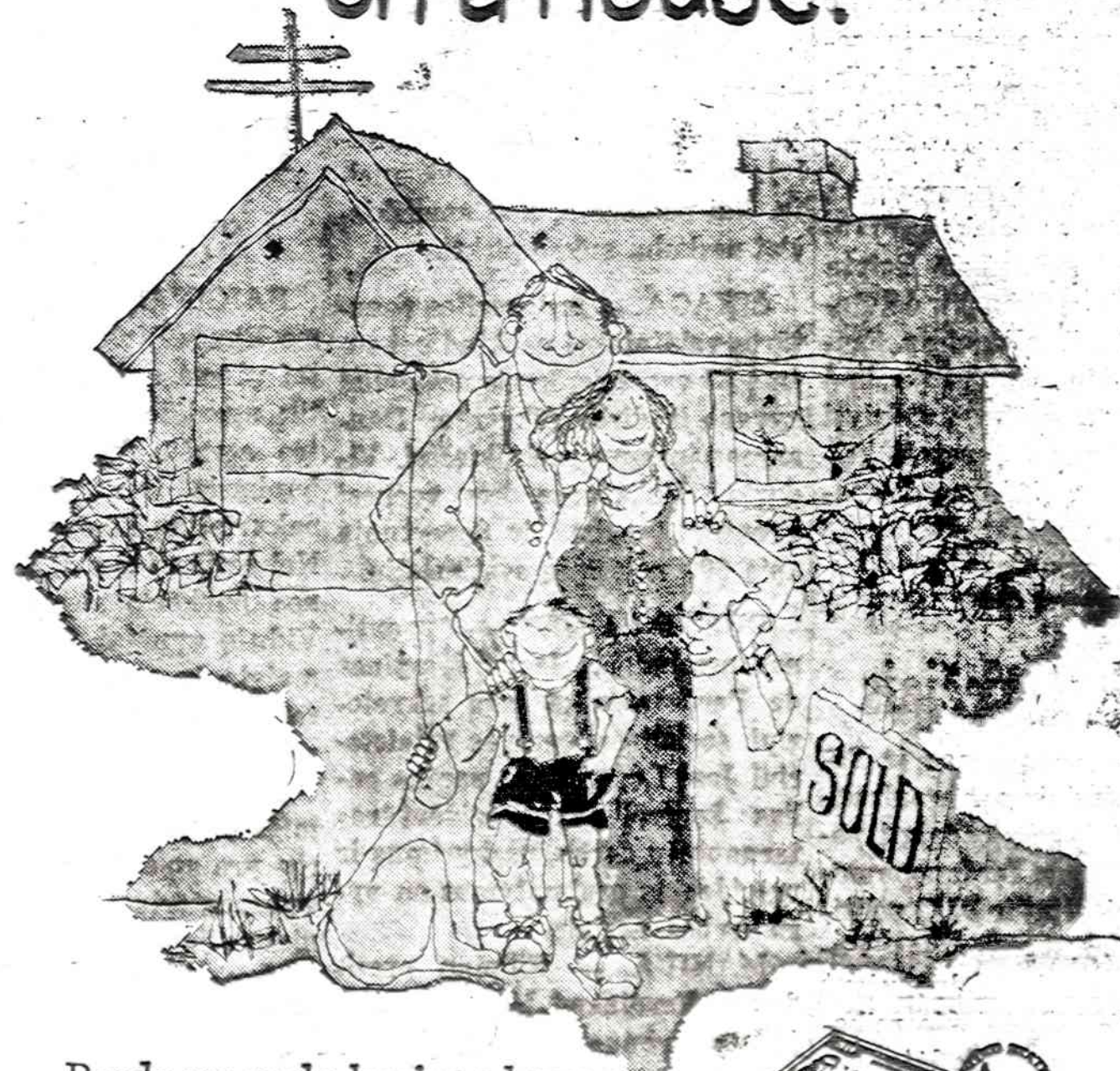
Vincas Zemačis, LIUBLINO UNIJS SUKAKTIES PARASŲJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėnant čekį ar pinigine perlaid.

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

DAR APIE VELNIO TRIKAMPĮ

Naujienų Nr. 283 antraštė „Velnio Trikampis“ buvo suminėti kelių keliautojų peryvenimai plaukiant Atlanto vandenyno plotais tarp Bermudų, Porto Rico salų ir Floridos pusiasalio pietinio galo — Miami. Deja, tame didžiuliam Atlanto vandenyno trikampyje nuo senų laikų, bet labiausiai po Antrojo Pasaulinio Karo, vyksta dalykai, kurie jau kaštavo daugelį be žinios dingusių lėktuvų ir daugybės taip pat be žinios dingusių didelių ir mažų laivų ir daugiau kaip tūkstančio žmonių gyvybių, taip pat dingusių be jokios žinios.

Tie dingimai kelia jau nebe nuostabą, bet siaubą turint galvoje tai, kad tie lėktuvai ir laivai su įgulomis ir keleiviais skridami ar plaukdamai per tą „Velnio“ trikampį dingsta geriausiai oru ir ramiam vandenynui esant, dažnai jų pilotams per radiją su aerodromų tvarkytojais per radiją besikalbant ir dingsta jokio įrodymo nepalikdami, kad yra dingę ir kurioje vietoje dingę. Pavyzdžiui, laivui nuskenus, avarijos vietoje visada palieka plūduriuoti įvairūs daiktai, o lėktuvui nugrimzdus kaip taisyklė vandens paviršiuje ant vandens pasilieka aliejaus latakas. Kalbant apie laivų avarijas, dažniausiai bent dalis žmonių išsigeleisti laivuose atsargai esančiose gelbėjimo valtys. „Velnio Trikampyje“, nežinūrinant kruopščiau sio ieškojimo, laivo ar lėktuvo dingimo vietose nebuvo rasta ab-

soliučiai nieko... Štai keleto didžiųjų karinių ir komercinių be jokios žinios ir pėdsako dingusių lėktuvų trumpos istorijos:

1945 m. gruodžio 5 d. 2 val. popiet iš Fort Lauderdale, Floridoje, išskridę pratybos tikslu tūkstančiai mylių aprūpinti kūrė, penki Amerikos greitieji bombonešiai, su 14 karių lakūnų spėję savo bazei pranešti (per radiją), kad yra paklydę, visi penki lėktuvai dingo „kaip į vandenį“. Vienas, turėjęs skristi lakūnas, atspairė skristi, kadangi sapnavęs apie lėktuvo avariją, ir pasilikio bazeje. Nors tų penkių lėktuvo vadas buvo skridęs daugiau kaip 2,500 valandų ir skaitomas vienu geriausių lakūnų, dėl to jo pranešimas savo bazei, kad „paklydome“, sukėlė bazeje savotišką išgastį ir tuojau tiems penkiems lėktuvams surasti buvo išsiųstas vienas geriausių kariškių lėktuvų, kurs netrukus kartu su penkiais kitais dingo „kaip į vandenį“.

Pratimus 3:15 valandą popiet baigus ir lėktuvų penkinei pradėjus skristi atgal į savo bazę, bazeje užkorduotas toks pasikalbėjimas:

Skridimo vadas: „Šakiu bokštą (Calling Tower). Kritiška padėtis. Atrodo, kad mes paklydome. Mes nematome žemės... Pakartojau... Mes nematome žemės“.

Bokštas: „Kokioje vietoje esate?“
Skridimo vadas: „Mes nesae-

me tikri dėl savo pozicijos. Mes nesame tikri, kur mes esame... Atrodo, kad mes esame pasimetę (dingę? — lost)“.

Bokštas: „Sukite vakarų pusėn“.

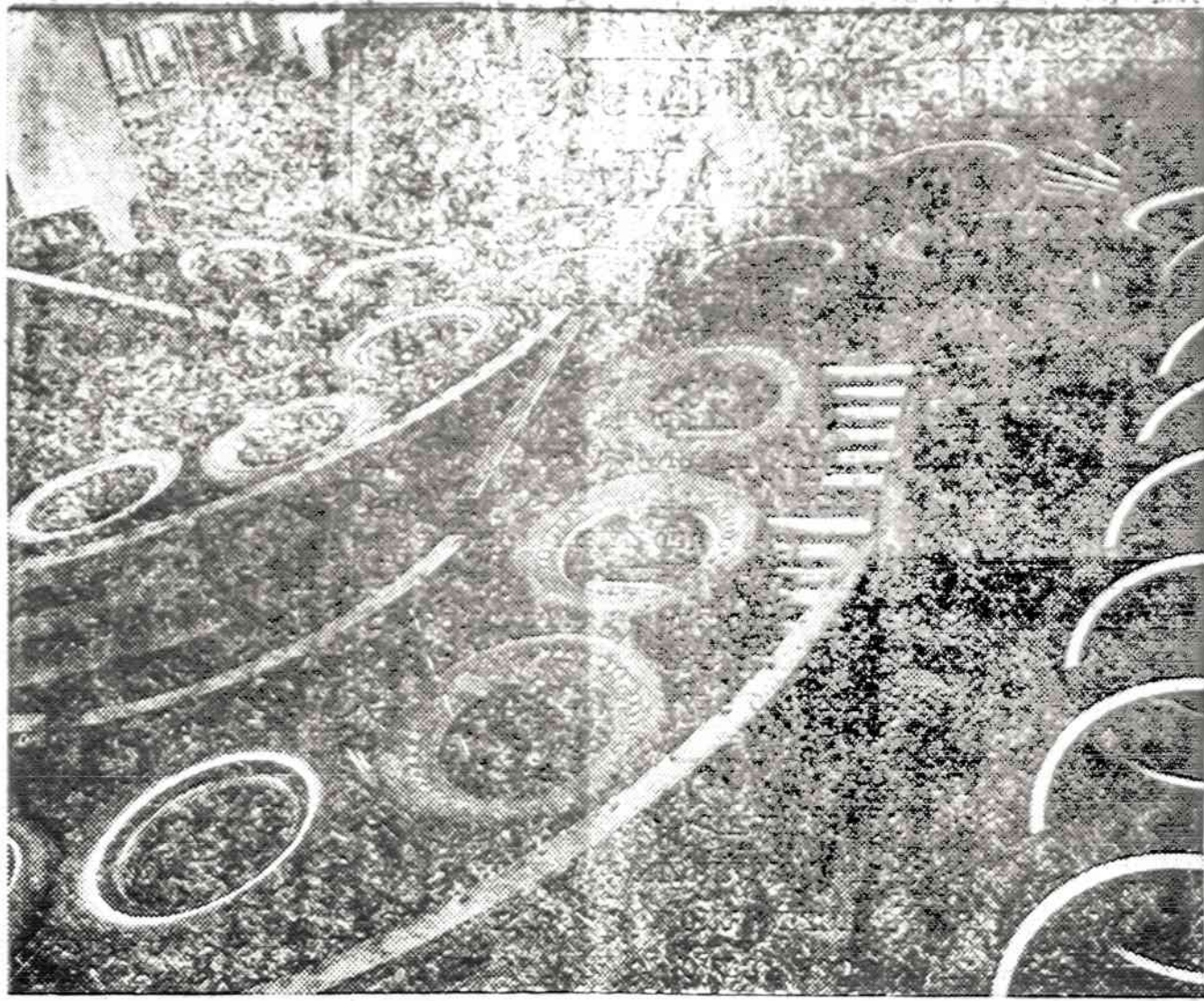
Skridimo vadas: „Mes neturime supratimo, kurioje pusėje yra vakarai. Viskas ne taip... Keista... Mes netikri nė viena kryptimi — net okeanas atrodo ne taip kaip turėtų būti...“

Bokšte darėsi kaskart sunkiau girdėti pranešimą ir atrodo, kad skridimo vadas visiškai nebegirdi bokšto instrukcijų, nors bokšte dar buvo galima girdėti pasikalbėjimą tarp tų penkių lėktuvų įgulų savo tarpe — apie galimybę pritrūkti kuro, apie 75 mylių per valandą smarkumo vėją ir nerinantį pastebėjimą, kad visuose penkiuose lėktuvuose gero ir magnetiniai kompasai „pablūdo“.

Toks pranešimas sukėlė bazeje, suprantamai, didelį susirūpinimą ir sąjūdį ir skubiausiai buvo išsiųstas patulinis „skraidantis laivas“ paklydėlius surasti ir juos parlydėti į bazę. Lygiai 4 val. popiet, tai yra po poros valandų nuo išskridimo bazeje visiškai aiškiai ir suprantamai pasigirdo tos lėktuvų penkinės pareiškimas:

„Mes nesame tikri, kur mes esame... Manome, kad būsimė perskridę Floridą ir esame, turbūt, Meksikos įlankoje...“ jie sutarė grįžti atgal ir pasuko klaidinga kryptimi, nes iš tolimesnių transmisijų silpnėjimo galima buvo spręsti, jie skrido tolyn nuo Floridos krantų į atvirus vandenius. Iš paskutinių dar nugirstų radijo pranešimų paskutiniai sakiniai: „Atrodo, kad mes...“, „Iškrendame į baltus vandenius...“, Mes esame visiškai paklydę (completely lost)“.

Išsiųstasis paklydėlius surasti „skraidantis laivas“ vos keilioms minutėms po išskridimo prabėgus pranešė, kad 6,000 pėdų aukštyje pučia stiprus vėjas ir tai buvo vienintelis ir paskutinis šio lėktuvo pranešimas. Nieko netrukus iš bazės buvo išsiųstas visoms pakraščiu sargybos gelbėjimo stotims skubus pranešimas, kad nebe penki, o jau šeši lėktuvai su įgulomis yra dingę...
Kadangi atėjo vakaras ir su temo, dingusiųjų ieškojimas ore buvo iki ryto nutrauktas, bet pakraščiu sargybos laivynas visą

Goodyear Tire Co., Akron, Ohio, pagamina visą trečdali JAV plieno juostomis sustiprintų automobilinių padangų. Nukritus automobilį pareikalavimui, gali sumažėti ir padangų fabriko darbai.

ST. TRINKA

PONAS DIEVAS PAKOROJO

Lietuvos nepriklausomybės laikais, man tarnaujant Šiaulių Kriminalinėje policijoje, iš Papilės buvo gauta telegrama, kad vienam ūkininkui važiuojant iš Papilės į namus nežinomas piktadarys, grasindamas revolveriu, iš jo atėmė 10 litų.

Šį įvykį aiškinti buvo pavesta man. Atvykęs į Papilę, drauge su tos nuovados vienu policininku nuvykome į įvykio vietą tikslu išaiškinti, kas galėjo būti padaryti. Rinkdami žinias užėjome pas vieną ūkininką, kuris gyveno prie pat vieškelio, kur įvyko plėšimas, tikslu pasiteirauti, ar jis nežino, kas galėjo jo kaimyną apiplėšti.

Jį radome lovoje begulintį, su šlapiu rankšluosčiu surišta galva, o šalia sėdintį ir verčiantį jo žmoną.
Kai jo paklausiau, kas atsitiko, jis pradėjo pakartotinai sakyti: „Ponas Dievas pakorojo, ponas Dievas pakorojo (nubaudė). Kadangi mums nebuvo aišku, už kokį nusikaltimą jį ponas Dievas nubaudė, tai pradėjau jį smulkiau klausinėti, už ką jį Dievas nubaudė.“

Papasakojo sakydamas, kad jis savo žmoną labai myli, nes ji yra labai gera šeimininkė, tik jam nepatinka, kad kai jis parvažiuoja iš Papilės turgaus girtas, tai jį žmona pradeda kolyti ir barti, kodėl jis prageria pinigus, nes jie yra reikalingi įvairiems ūkio reikalams. Už tai jis dažnai žmoną muša, kad ji nekolytų.
Taip atsitiko vakar dieną. Nuvaziavęs į Papilę pardavęs centnerį rugių ir kitų maisto produktų, sutikęs savo kaimynus ir pažįstamus ūkininkus, su jais pragrėjęs gautus už parduotus maisto produktus pinigus. Kai grįžęs į namus, žmona sužinojusi, kad jis pragrėjęs

naktį ieškojo vandenys, o sekančią rytą auštant prasidėjo masinis ieškojimas, kuriame dalyvavo 307 lėktuvai, keturi laivai naikintojai, lėktuvnešis su savo 67 lėktuvais, keli povandeniniai laivai, 18 Pakraščiu Sargybos kuterių, šimtai privačių lėktuvų, jachtų ir greitųjų valčių, buvo smulkiausiai ištirtas 380,000 ketvirtainių mylių vandenų ir sausumos plotas, bet nerasta nei mažiausio daikto, jokio lauvo ar atplaišos ar gelbėjimosi plausto, nei aliejaus latakų...
Visoms pastangoms gelbėti ar nors patirti, kur dingo šeši stiprūs ir viskuo aprūpinti, patyrusių pilotų lakūnų vairuojami kariški lėktuvai, katastrofą tyrinėjusi Laivyno Tyrimų Taryba pareiškė spaudai: „Tyrimų Taryba negalėjo rasti net įmanomo spėliojo kas atsitiko“, o vienas tos tarybos narys dramatiškai pridūrė: „Visi jie visiškai dingo lyg būtų išskridę į Marsą“...
J. Pr.

Jeruzalėje steigiamas Jack Benny vardo parkas

Iš Los Angeles praneša, kad du komediantai, šiomis dienomis mirusiojo Wakeganiškio teatro Jack Benny buvę draugai, planuoja Jeruzalės priemiestyje užsodinti ir įrengti parką Jack Benny atminčiai pagerbti. Du Benio draugai pažadėjo nemokamai duoti medelius parkui užsodinti, pareiškdami, kad Izraelis „turės gyvą paminklą vieno žymiausio Amerikos šūnas vardu“. Jack Benny buvo vienas

dienaš grįžau į Šiaulius ir apie jo sveikatos stovį nieko negirdėjau.

Ar to ūkininko kaimyną kas nors apiplėšė, ar jis tą plėšimą išgalvojo, išaiškinti neįvyko, nes dažnai pasitaiko, kad koks nors ūkininkas su savo draugais prageria gautus už parduotas prekes pinigus ir, kad, pasiteisinus prieš žmoną, kur padėjo pinigus, praneša policijai, kad plėšikas juos iš jo atėmė.

geriausių, jei ne geriausias, Amerikos lengvosios scenos aktorius. Mirė skrandžio vėžiu eidamas 80 metus amžiaus. Tvirtinama, kad jo tėvai ar tėvų tėvai yra kilę iš Lietuvos.

Metams „garantuota“

MIT (Massachusetts Technology Institute) mokslininkai išstobulino „pagerintą“ gimdymų kontrolės pilulę — kapsulę, kuri labai lėtai tirpsta ir pakista po oda veikia išitus metus, apsaugodama nuo nešūto. Įsradimas būsiąs didelė pagalba neturtingoms ir atsilikusioms tautoms, kurios nepajėgia savo žmonių išmaitinti ir badauja, bet priauglio nemoka sumažinti. Kapsulės kol kas bandomos su gyvuliais, o bandymai su žmonėmis būsią pradėti tik 1978 metais.

JEI „NAUJIENAS“ TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — ŽŪ EIDZIA SVIESĄ

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR „NAUJIENOSE“ SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, ir priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpuzdžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsisiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga. Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paraštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvą praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmogų tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti „Naujienose“ darbo valandomis. Kas negali užėti „Naujienas“, tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knyga pasiųsime.

Walton's Kilimų Didžiulio Atidarymo proga, sutaupysit nuo \$2.00 - \$6.00 už kvadr. yardą

puikių kilimų, įskaitant padėklą ir įdėjimą. DAR GAUSITE 10% NUOLAIDĄ PAROĐE ŠI SKELBIMA.

Pasinaudokite šia proga ir apsilankykite mūsų parduotuvėje. Vytautas Muliolis jums mielai patars ir patars, kokie kilimai tiks Jūsų butui.

VALANDOS: Pirm. iki Penkt. 9:30 iki 9:30, Šešt. 9:30 iki 5:30 p.p., Sekm. 12 v. d. iki 5 v. v.

WALTON'S CARPETS 5635 S. PULASKI RD., CHICAGO, ILL. 60629 TEL. — 582-4600

Vytautas Muliolis, vedėjas

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis. Vaičiūniėnė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.
 2. Jurgis Baltušaitis. ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
 3. Butkų Juzė. EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
 4. Vincas Jonikas. LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilijų rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
 5. Kleopas Jurgelionis. GLODI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
 6. Anatolijus Kairys. AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
 7. Nadas Rastenis. TRIJU ROŽIŲ ŠVENTE. Eilijuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
 8. Nadas Rastenis. THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko „Anykščių Šilelis“, vertimas. 42 psl. \$2.00.
 9. Balys Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. \$1.00.
 10. Stasys Santveras. ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
 11. Stasys Santveras. AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50.
 12. Petras Sagatas. SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilijuoti kūrinių, 92 psl. \$1.00.
 13. Petras Sagatas. PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai. 112 psl. \$1.00.
 14. Eugenijus Gruodis. AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės. 70 psl. \$1.00.
 15. Elena-Tumienė. KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai. 80 psl. \$2.50.
 16. Alfonsas Tyruolis. METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė. 180 psl. \$3.00.
 17. Jonas Valaitis. SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00.
 18. Adomas Jasas. BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesena išėjusi laukta

Juozės Vaičiūniėnės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakykusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Sutaupus, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	36 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobilams pastatytli

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$7.50
In Chicago \$30.00 per year. \$18.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$28.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.50
	Kanadoje:	
	metams	\$30.00
	pusei metų	\$16.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
	Užsieniuose:	
	Metams	\$31.00
	pusei metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
	Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$30.00	
pusei metų	\$16.00	
trims mėnesiams	\$8.50	
vienam mėnesiui	\$3.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$26.00	
pusei metų	\$14.00	

NAUJIENŲ RAŠTINĖ ATARA KASDIEN, IŠKYRUS SEKMADIENIUS, NUO 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Seštadieniais — iki 12 val.

K. STRIKAITIS

"NEPRIKLAMOSOS LIETUVOS" SENSACINGI LABIRINTAI

Skaitau praėjusios vasaros liepos 3-čios dienos "Nepriklausoma Lietuva" Nr. 26/74 m., kur vienoje naujesniųjų redaktorių įvestoje skiltyje "Ir gerai ir blogai" yra straipsnis "Sensacingi labirintai", pasirašytas slapta, pasirodė, kad apsaugojus pyvardžiu Ž. V. Ismantas, Ont. Gal būd dar aiškiau, jei būtų pridėjus "London, Ont.", nebūtų reikėję pamačius prieš, ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungos kišti galvos į smėlį, kaip tam Afrikos strūčiui, nors jo kūnas su visomis plunksnomis jau iš tolo matosi.

Tiek to. Tegul jis mums pasilieka nežinomas, nors rašydamas ir turėjo tikslą, kai kam užbėgti už akių, kad apsaugojus savo perą nuo nelemų netikėtumų.

Kaip matosi, niekas neklauso ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Toronto skyriaus, kuris susirin-

buvo atliktas pagal sovietų įsakymą. Sovietų propagandos agentūros skelbė, kad "prijungimas", buvo atliktas lietuvių tautos laisvu noru, tuo tarpu visi žino, kad lietuviai neturėdami progos savo valios pareikšti, protestavo.

Iš šio rusų prievartos veiksmo ir nuolat skelbiamo melo pavergtoje Lietuvoje atsirado "dvi tiesos". Viena skelbiama laisvojo pasaulio lietuvių, antroji skelbiama okupanto arba okupantams dirbančių patsidavėlių, patinanti okupantui nosi bado Naujienos. Jos visą laiką kėlė ir kelia viešumon okupanto "dvi tiesas", užtat patys geriausieji sovietų žurnalistai nuolat prie Naujienų ir kabinėjasi. Praeitose savaitės Vilnis paskelbė specialiai prieš Naujienas nukreiptą komentarą "Pro juodus akinčius".

Autorius nusistebejęs klausia, kaip dar gali būti žmonių, kurie tiki Naujienoms, o netiki Vilnių gaminta propaganda. Turėdamas galvoje Naujienas, jis rašo:

"Jiems (Naujienų leidėjams R.) svarbu, kad šie trys dalykai būtų įžiūrėti per juodus redaktorių akinius. Ir pirmiausia — Tiesa. Ji turi būti ponia, išėjusi iš Smetonos ar smetonininkų palocijų. Kitaip — toji Tiesa, kad tarybų valdžia Lietuvoje kepurės prieš ponus nekėlė — ne tiesa. Kitaip toji Tiesa, kad lietuvių liaudies pasirūpinusi savo likimu, buvo priimta į bendrą tarybinių tautų šeimą — tai ne tiesa, o anot Naujienų, okupacija ir kažkas dar". (Vilnis, 1975 m. sausio 4 d., 2 psl.).

Ne lietuvių liaudis "pasirūpinusi savo likimu", bet galingasis lietuvių kaimynas, ne vieną kartą klasingai lietuvius apgavęs, susitaręs su kitu lietuvių tautos prieš, ne tik Lietuvą okupavo, bet stengiasi pasauli įtikinti, kad lietuviai patys galvą į kilpą įkišo ir dabar kariami visai nėsipriešina. Tokio dalyko nėra. Lietuviai priešais pačioje Lietuvoje, jie priešinasi ir laisvajame pasaulyje. Lietuviai pajėgė išlupti Simą Kudirką iš rusų valdžios nagų, jie tikisi išlaisvinti ir visą lietuvių tautą. Lietuviai mokoje pritaikyti naujas priemones ir parinkti laiką Kudirkos laisvei, jie naudos visas priemones ir pavergtai lietuvių tautai išlaisvinti.

Amerikos lietuviai žino, kad šis darbas bus sunkus. Žino jį ir Naujienos, nes joms tenka stovėti šios sunkios kovos priešakyje. Naujienos nesistebi tuo dideliu dėmesiu, kurį okupantas kreipia į šį dienraštį. Jis bando Naujienas sukompromituoti ir apšmeižti, iš jų pasišaipyti, bet Naujienų skelbiama teisybė yra galingesnė už sovietų valdžios beriamus pinigus, galingesnė už gudriausių propagandistų galią lietuvių vienybei skaldyti, nes tiesa yra viena. Naujienos tą tiesą skelbė ir skelbs.

atsisėsti į redaktorius kėdę. Naujieji redaktoriai atėjo nieko gero neatnešę be barnių, ginčų bei užgauliai pasikolijimų su senais bendradarbiais. Jo mirtis atnešė sąmyšį, nepasitikėjimą ir finansinius trūkumus. Skaitytojai pasigedo redakcijos kėdėje rimto veido bei takto stokos.

Dalis bendradarbių bei karštų rėmėjų nusisuko ir ėmė laukti, kas bus toliau. Kilo abejonės ir iš pačios NL Spaudos B-vės narių tarpo. Ar bešilaičius? Vieni išlakstė, kiti ėmėsi darbo, o tretieji žvalgėsi, ieškodami patarimų iš kitur. Ar nepalūši ir laikinas redaktorius, dėl pašalinę įtakų? Be to, juk atsiranda ir tokių, kurie norėtų jį ne tik palausti, bet ir pastumti. Manau, nemažų rūpesčių sudaro, kad ir šitoks skelbimas: 1973 metų spalio 6 d. Torontė, vadovaujant net pačiam "Neprikl. Lietuvos" redaktoriui Pr. Paukštaičiui, buvo suorganizuotas pasitarimas, kuriame sudaryta komisija laikraščiu "Neprikl. Lietuva" paramai telkti, į kurią įėjo J. R. Simanavičius, (naujas KLB-nės Krašto V-bos pirminkas), O. Indrelis ir Al. Dūda. Tokį stiprų užnugarį sudarė, atrodo, kad pinigėlių bus kiek reikia, nors Toronto turi ir savo rūpesčių, o ypatinai "Tėviškės Žiburiai", kurie torontiešiams yra Alma Mater lietuvių kalboje gavinančioji motina, ko monraliečiai iš "Neprikl. Lietuvos" padaryti negali.

Net žurnalistas Al. Gimantas rašo: "Teesant tik neatoms distancijos stebėtoju ir nežinant visos eilės faktų, norėtusi stebėti, kad tokia pagėj, susipratusi ir kūrybinga montrealiečių visuotinė kaip neįstengia savajam laikraščiu užtikrinti saugų ir tikrą materialinį pagrindą". Visas straipsnis vertas ypatingo dėmesio, o ypač montrealiečiams. Dabar matosi, kad vyksta kažkokios piršlybos su Torontu. Bet kaip žinome iš gyvenimo, priešai dažnai laimi, bet dažniausiai ir pralaimi. Tam tikri išpareitųjų pirštus tu buvusį redaktorių, kurie sklandžiai ar nesklaidžiai mėgino įlpti į Jono Kardelio pomirtinius klumpius.

Netikiosios kojos į Kardelio klumpes

Dalini tenka padaryti pastabą ir mirusiam redaktoriui dėl nesuradimo ir neparušimo savo įpėdinio, dėl nesugaudymo atskirti savo priešus nuo gerų draugų, nors nė vienas nepagalvoję, kad rytoj ar poryt reikės mirti. Nes didžiulia galvoja gyventi Matuzoliaus amžių.

J. Kardelis mirdamas paliko atviras duris į savaitraščio "Neprikl. Lietuvos" redakciją. Kas norėjo, tas į ją galėjo ateiti ir

jeina į skiltį: "Ir gerai ir blogai"...
Dalis buvusio redaktorių dar šalia sėdi ir laukia progos... nors jau aiškiai matosi, kad kadais yra išlindusi į kitą lopo pusę. Taigi, gal kelnes ir bus sulopytos, tik ne tokia pat spalva, kokios jos buvo pasiutos. Kad ir atsargiai prie to, einama, bet greičiausiai taip bus, nors nenorėčiau būti pranašus.

Gal ir teisingai, šiomis dienomis gautame laiške, vienas mano geras prietelius rašo: "Laidininkų naudą, frontininkai gauda"... Tiesa, aš tų frontininkų gerai nepažįstu, bet toliau matysime, kaip kiti apie juos pasisako. O dabar imkime panagrinėti, kaip jau įžangoje minėjau, slapuko Ž. V. Ismanto "Sensacingos labirintos", kur, didžiulias tikslas suniekinti senąsias ir visų labiausiai mėgstamą lietuvišką dienraštį Naujienas.

Tam tikslui jis išsirenka iš praejusių trijų metų Naujienose kelėta korespondencijų-straipsnių, ima juos savotiškai nagrinėti, savotiškai suprasti ir iš to savotiškai išdaryti šmeižtų bei kiršininčių medžiagą ir išvadas. Tai čia ir prisimena senas žemaičių krašto kaimo posakis: "Nabašninkas, trečioje dienoje po smerčio dar užsigeldė sugadinti orą".

Straipsnyje jis nemini nei pavadinimų, nei jų autorių pavardžių, o tik mini, kad taip rašo Naujienos. Jis tai daro tikslu, kad skaitytojas, per eilę metų nebesusigaudytų, kas tokias straipsnius rašė ir apie ką juose buvo rašyta. Tad pirmiausia tenka pažiūrėti, kaip Vismantas nekaltai įžengia į tuos savo "Sensacingus labirintus", kuriuose aiškiai atsispindi, kad slapukas savo galvos smegenyse jaučia svetimų vėjų audrą. Man atrodo, kad tokius "paukščiukus" verta giliau pažinti. Suprastį jų gilesnius tikslus, juos demaskuoti. Nuplėsti nuo jų veido tą paslaptingą juodą kaukę ir pastatyti juos viešiai prieš visą mūsų tremties išeiviją.

Slapuko "Sensacingi labirintai"
Pirmiausia juose rašoma, kad "sensacija", ar ji būtų tikra ar netikra, jam esanti įdomi. Ypatinai jam mėgsta laikraščiai kurie iš jų padarę gerą pelną. Iš visos ko matosi, kad ir Ž. V. Ismantas yra didelis "pelno" mėgėjas, ką jis nori primesti ir Naujienoms. Išėina, kad ir Naujienos mėgsta "sensacijas", kaip ir pats slapukas, nes per jas padaro pelno. Tai nebūtinai "esą rašyti ir tiesą. Bet kokį "pelną" gauna slapukas rašydamas "sensacijas" t. y. neteisingas žinias bei šmeižtus? Kad pelnas jam patinka, tai iš kokių šaltinių jis jį gauna? (Bus daugiau).

RAUDONASIS KRYŽIUS

Rašo FELIKSAS MOTUZAS

Amerikos Raudonasis Kryžius visą laiką veikė labai aktyviai Europos karo metu. Japonams užpuolus Pearl Harbor, buvo tiksliausiai Amerikos karių sužeista, todėl Raudonasis Kryžius buvo labai suaktyvintas ir išplėta jo veikla. Buvo iškviestos visos tautybės gyvenančios Amerikoje organizuotis į R. K. vienetus ir kartu gelbėti Amerikos Raudonąjį Kryžių.

1942 m. Detroito lietuviškos moterys suorganizavo lietuvių vienietę bent iš penkiolikos moterų. Valdyba buvo išrinkta — V. Motuzienė pirmininkė, M. Brazauskienė raštininkė ir T. Petrikenė išdėmė — ir tuojau įsijungė į R. K. pagalbą rinkdamas aukas. R. K. rinkliavos buvo daromos kasmet. Dideliems miestams, kaip Detroitas, buvo skirta per trisdešimt dienų surinkti 3,000,000 dolerių.

Lietuviškos moterys pirmame vajuje surinko 1,157 dolerius. Detroito miestas savo kvotą išpildė beveik dvigubai, surinko 5,200,000. Aukoms rinkti miestas buvo išdalintas į distrikтус. Lietuvių vienietei buvo paskirtas pirmininkės Motuzienės gyvenamas rajonas, Fenkel — Livernoso gatvių sankryžos apylinkė. 1943 m. paskelbus R. K. vajuį ir lietuviškos moterys, susirinkusioms pirmininkės namuose, bepųryšijaujami aš joms pasiūliau, kad jei jūs šiam R. K. vajuje surinksite 2,000 dolerių,

aš jums nupirksiū bonką škotiškos. Pralaimėju, surinko \$2,200. Savo pažadą išpildžiau.

Salia aukų rinkimo, moterys turėdavo pasilinksinimo vakarėlius, bingio ir kortavimo pobūvius ir iš padaryto pelno pirkdavo karo departamento pasiūlytus ambulansus, džypus, komfort kits ir kitus reikmenis, reikalingus kovojantiems kariams. Detroito lietuviškos moterys Fort Custer Michigan'e įrengė kariams poilsio kambarį ir regis, nupirko du džypus. Kaip rinkdami aukas R. K.-žiui, taip pirkdami karo paskolos bonus, lietuviai pasirodėdavo gerai, lenktynešė išėidavo netoli pirmųjų, tik graikai kartais pralenkdavo, ir vokiečiai beveik vis išėidavo pirmieji, nežiūrint kad karas ėjo prieš vokiečius.

DETROITO LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS

Pirma Amerikos lietuvių bendra visu sraonių iškyrus komunistus, organizacija istorijoje

Amerikoje lietuvių gausiau atsirado tik po 1863 metų lenkų lietuvių sukilimo prieš Rusų caro valdžią, ir nuo to laiko lietuviai pradėjo organizuotis ir draugijas bei klubus, bet bendros lietuviškos organizacijos, kuri vienytų visus Amerikos lietuvius, per tris pirmo šimtmečio bėtainius nebuvo sukurta.

Dr. J. Šliupo sumanymu buvo užsimezgęs susivienijimo pradai, bet greitai su-

griuvo. Prieš ir prasidėjus pirmam pasauliniam karui. Buvo bandyta suaukti visų Amerikos lietuvių seimą, bet ne pasekmių. Lietuviai, atvykę į Ameriką, kaip jie kalbėdavo iš Rusijos, čia radę daug laisvių, stėbė bažnyčias, tvėrė draugijas, klubus ir tik tais savo aplinkos reikalais rūpindavosi. Tokios bendros idėjos, kaip nepriklausoma Lietuva, nebuvo, ir mažai buvo bendrų reikalų, juos jungiančių.

Ta bendra idėja pradėjo atsirasti, tik Amerikos prezidentui W. Wilsonui paskelbus 14 punktų, pažadant visoms pavergtomis tautoms laisvę ir nepriklausomybę. Pagaliau, atgavus Lietuvai nepriklausomybę, pradėjo atsirasti Amerikos lietuviams bendrų reikalų, dėl kurių buvo priversti susieiti ir bendrai kalbėtis, bet susikalbėti buvo sunku ir negalima, dėl to kad srovinės, tikybinės bei asmeninės aspiracijos virsydavo didžiąją idėja — Lietuva ir Lietuvos nepriklausoma valstybė.

Dėl tų valstybinių nesubrendimų atsirado perversmai, išdavystės, bet kova reikėjo tęsti, ieškoti priemonių geresniai susipratimui, susikalbėjimui ir susidraugavimui. Aš asmeniškai tą idėją visą laiką, kiek buvo galima, judinau. Buvome suorganizavę Detroito Lietuvių Tarybą, įsijungė penketas draugijų, bet tik vienciu srovės ideologijoms prisilaikant. Katalikų draugijos nesijungė, apie komunistus nėra ko ir kalbėti. Pagaliau jie ir nebuvo pageidaujami. Vėliau suorganizavome Lietuvos Nepriklausomybės Gelbė-

jimo Draugiją. Į šią draugiją katalikų draugijų negalėjome įvilioti. Iš principo, su jais kalbant, jie pripažino, kad tokia bendra organizacija reikalinga, bet veikti ją kryptimi nesistengdavo pradėti.

Kilęs antras pasaulinis karas dar daugiau reikalavo turėti bendrą organizaciją saugoti Lietuvos nepriklausomybę ir spausiti Amerikos valdžiai, kuri buvo pasiryžusi laimėti karą, o tam karui vesti organizavosi ir organizavo Amerikos tautines mažumas, jungdama į darbą karui laimėti.

Prisimenu kai kuriuos atsitikimus, kurie mus vargino ir dėl kurių jautėmės bejėgiai. 1939 m. prasidėjo karas. Hitlerio Vokietija puolė Lenkiją. Nors jai atėjo į pagalbą Anglija ir Prancūzija, bet Rusijai užpuolus Lenkiją iš kitos pusės, Lenkija per kelias dienas buvo sumušta. Anglija dėl to buvo išsigandusi ir, gal išivaizduodama, kad Rusija gali sudaryti bendrą frontą prieš taktininkus, nusiuntė diplomatus į Rusiją ir padarė taiką, atiduodama Rusijai Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, dar su sąlyga, kad Anglija turi gauti tos sutarties užgyrimą iš Amerikos prezidento Roosevelto.

Anglijos premjeras A. Edenas paslapčiaim atskrido į Ameriką trims dienoms pasimatyti su prezidentu Rooseveltu ir gauti iš prezidento Anglijos Rusijos sutarties patvirtinimą. Bet Lietuvos diplomatai tą Edeno vizitą suodė ir sužinojo, kad Ede-

nas parduoda Lietuvą Rusijai, todėl sukėlė Amerikos lietuvių veikėjus ant kojų.

Aš pareiū iš darbo ir randu telegramą iš dr. P. Grigaičio, kurioje sako — "suskite protesto rezolucijas prezidentui Rooseveltui ir Edenui, ir tai šandien, nes poryt Edenas jau bus apėidęs Ameriką. Dabar klausimas, kas gali rezoluciją Detroito vardu rašyti ir pasirašyti. Laiko pasisarti nėra. Viskas, ką galėju padaryti, parašiau rezoluciją lietuvių kalba. Dukte Mirga, studentė, išvertė anglų kalbon, ir Lietuvos Nepriklausomybės Gynimo Draugijos vardu pasiūniau. Tiek buvo džiaugsmo, kad prezidentas Edeno sutarų atmeti. Tai tik pavyzdys, o tokių atsitikimų būvo daug.

Amerikai įsijungus į Antrą Pas. karą, pradėjo statyti milžiniškus fabrikus amunicijos gamybai. Karo išlaidos pradėjo darytis tokios didelės, kad jau eliminam žmogų jų dydis buvo nebesuprantamas. Tomis išlaidoms padengti valdžios ekspertai išdirbo planus, kaip visais būdais ištraukti žmonių visus uždirbamus pinigus išduodamais karo bonais.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Pirmos ligonius pagal susitarimą.
Jei nesusitaria, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Offis: HEmlock 4-5949

Rezid. 388-2233

OFFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, trečiadienis, šeštadienis 9-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silia, skambinti MI 3-0001.

Offis tel. ME 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.

2434 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tiksliai akis. Pritaikyti akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val. antradienis nuo 1-4 po pietu,
ketvirtadienis nuo 5-7 val. vak.

Offisio telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERU ligos

Offis: 2652 WEST 59th STREET

Tel. PR 8-1223

OFFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
penktadienis 9-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis 9-12
val. ryto. — Seštadienis ir ketvirtadienis
pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2434 WEST 71st STREET

Offisio telefonai: HEmlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmos ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei nesusitaria, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDOS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val. 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel. Prospect 6-5084

3 easy ways

to get the
Zip Codes
of
people
you
write to:

1 When you receive a letter,
note the Zip in the return
address and add it to your
address book.

2 Call your local Post Office
or see their National Zip
Directory.

3 Local Zips can be found
on the Zip Map in the
business pages of your
phone book.

Published as a public service in con-
sultation with the Advertising Council.

Fraternalių organizacijų kongresas

Rašo: POVILAS P. DARGIS, SLA prezidentas

Visos Fraternalės organizacijos, kurios yra įsikūrusios Pennsylvanijos valstijoje ir turi tos valstijos charterį, yra sudariusios tų organizacijų sąjungą. Kiekvienais metais minėtos organizacijos suaukaia taip vadinamą "Pennsylvania Fraternal Congress".

Toks kongresas šiais metais lapkričio 17, 18 ir 19 dienomis įvyko William Penn viešbutyje, Pittsburgh. Pa. Kongrese, taip pat, dalyvavo gana daug atstovų-stebėtojų ir iš daugelio kitų valstijų. Jis paskelbto sąrašo matyti, jog kongrese dalyvavo delegatai nuo 73-jų Centrinųjų Fraternalių Organizacijų.

Sekmadienį, lapkričio 17 dieną, po pietu, įvyko atvykusių delegatų registracija. Po to, apie 4 val. prasidėjo puikus koncertas, pavadintas "Gems of Fraternalism". Programą išpildė atskirų tautinių grupių chorai, solistai ir orkestrai.

Pirmieji programoje pasirodė vokiečių The Geater Beneficial Union — Teutonia maenner choras. Choristai, savo puikiai harmonizuotomis dainomis, visus užvylė. Po to sekė Serbian National Federation orkestro pasirodymas. Čia jauni vyrai ne tik pateikė puikią serbų tautos

liaudies muziką, bet ir pašoko ištisą eilę serbų tautinių šokių. Štai išėina į sceną Ukrainiečių Susivienijimo, tautiniai rūšis apsirėngusių, jaunuolių grupė, kuri savo šokiais, tikrai sužavėjo atsilankiusius delegatus ir svečius...

Savo gražiomis dainomis ir puikiais kostiumais visus patenkino vengrų — "Hungarian Ethnic Group". Programos išpildyme, nors ir trumpai, dar dalyvavo slavovų, kroatų, lenkų ir rusų Susivienijimų sambūriai. Po virš minėtos programos, gretimi, jog kongrese dalyvavo delegatai nuo 73-jų Centrinųjų Fraternalių Organizacijų.

Pirmadienį, lapkričio 18 dieną, 10 val. ryto buvo oficialiai atidarytas Fraternalis Kongresas. Jį atidarė šio kongreso ir sykiu esančio Italų Susivienijimo — ISDA pirmininkas Mario R. Livolsi.

Po jo trumpos atidarymo kalbos sekė sveikinimai. Sveikintojų tarpe buvo Pittsburgho miesto burmistras-mayor Hon. Peter Flaherty, Allegheny Apskritys vyršinininkas — prezidentas Hon. Leonard Staysey, Pa. Insurance Departmento atstovai ir daugelis kitų valdžios atstovų. Buvo pateikta ištisa eilė referatų. Iš jų žymėtinai: "Fraternalių organizacijų reikšmė", "Insurance Departmentų priežiūra ir nuordymai Fraternalių organizacijom" ir "Narystės išlaidkymas geram stovyje". Paskaitas prirėngė ir į paklausimus atsakinėjo žymus fraternalistai ir Pennsylvania Apdraudimo Departmento pareigūnai.

Pirmadienio vakare, William Penn viešbučio puošniame "Pittsburgh Room" įvyko iškilmingas banketas. Meninę-koncertinę dalį išpildė skirtingų fraternalių organizacijų solistai bei muzikantai. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Hon. William J. Sheppard, dabartinis Insurance Commissioner of Pennsylvania. Savo kalboje jis prisiminė fraternalių organizacijų neuitą kelią ir kokią didelę reikšmę jos turi Amerikos piliečių gyvenime. Kalba buvo įdomi, paremta faktais ir palyginimais.

Po bankieto man, kaip SLA atstovui, buvo malonu pasikalbėti su mūsų visų Pennsylvania valstijoje esančių fraternalių organizacijų, bosu-viršininku.

Iš pasikalbėjimo su juo patyriau, jog jis artimai seka visų fraternalių organizacijų veiklą ir kad jis yra susipažinęs ir mūsų lietuvių fraternalių organizacijomis, kurios operuoja Pennsylvania valstijoje. Ant-radienį, lapkričio 19-tą dieną daug laiko skirta aptarimui kai kurių valstijų priimtus naujus patvarkymus, liečiančius pašalpinės-fraternalės organizacijas.

Iš pranešimų, kuriuos padarė skirtingų valstijų delegatai, paaiškėjo, kad kai kurių valstijų Apdraudimo Departamentai daro griežtus reikalavimus fraternalių organizacijom, kad jos mažintų išlaidas savo leidžiamais laikraščiams. Anot jų, fraternalės organizacijos turi apsiriboti ir leisti tik savo organą, o ne laikraštį, ir kad tokį organą, biuletenio formoje, reikalinga spausdinti tik tam tikrą skaičių kartų į metus. Tokio organo-biule-

teno tikslas būtų informavimas narių apie savosios organizacijos veiklą, kuopų darbus, P. T. protokolų atspausdinimas ir kitų organizacijos reikalai. Na, o norintieji laikraščio privalą mokėti pilną prenumeratą. Esą negalima imti pinigų, laikraščio išleidimui iš kitų fondų, kurie specifiniai skirti kitiems reikalams.

Viena iš rytinių valstijų net nusako kiek ir kokiems reikalams pinigų galima išleisti neatsižvelgiant į tai kad ji turėtų ir didžiąsias turto perteklius. Tačiau jei bet kuri fraternalė organizacija nori paremti ir skirti tam tikras sumas pinigų tautiniams bei kultūriniais reikalams, ji tegali naudotis tik tais pinigais, kuriuos nariai, savo duoklėmis, tiems reikalams pinigų sumoka — skiria ir ne daugiau. Mus visus džiuginą, kad tokių valstijų visai mažai yra. Didžiojoje valstijų Apdraudimo Departmentų viršininkai - Commissioners nėra priešingy skiriami ir stambesnių sumų kultūriniais bei tautiniams reikalams, jei tos organizacijos finansinis stovis (solvency) tas išlaidas gali pakelti. Žinoma, visos Fraternalės organizacijos turi prisitaikyti prie kiekvienos valstijos įstatymų, jei nori tose valstijose daryti biznį.

Iš delegatų pranešimų taip pat teko patirti, kad viena iš Vakarinių valstijų, norinti, kad kuopų organizatoriai išsiimtų "licenses" (valstijų leidimus), jei naujus narius į kuopas prašo. Kitas iš delegatų pastebėjo, kad didelės apdraudimo kompanijos, kurioms fraternalės organizacijos yra didelis konkurentas, daro įtakos ir valdžios įstaigas (Insurance Departments), kad apsunktus — suvaržius jų (fraternalių organizacijų) veiklą.

Mūsų SLA yra laimingas tuo, kad mūsų tikrieji bosai — viršininkai yra Pennsylvania Valstijos Insurance Departmentas, visada rodantis didelį palankumą fraternalių organizacijom. SLA prieš virš 80 metų įsikūrė Pennsylvania valstijoje ir mes remiamės jos išduotu mums charteriu.

Mes nenorime būti konflikte nei su viena valstija, kurioje (kaip jau anksčiau minėjau), darome biznį. Mes taip pat turime prisilaikyti ir prie tų valstijų įstatymų, kurie reguliuoja Fraternalių Organizacijų veiklą.

Visgi iš kongreso išsinešiau įspūdį, jog dauguma valstijų rodo didelį palankumą Fraternalių organizacijom, jos net ragina fraternalės organizacijas puoselėti savo tautos kultūrą, pa-pročius, kalbą ir t. t.

Fraternalis Kongresas buvo darbingas. Jis padarė ištisą eilę gerų nutarimų. Padaryti tam tikri žingsniai, kurie ateityje palengvins Fraternalių organizacijų veiklą visose valstijose.

Atsiusta paminėti
Mūsų Sparnai

Lietuvių Evangelikų Reformatų žurnalas "Mūsų Sparnai" 1974 m. gruodžio mėnuo Nr. 37 (Išsteigtas 1951 metais) gausiai iliustruotas, 96 puslapių, kuriuose telpa apie 25 autorių straipsniai įvairiais aktualiais klausimais, kaip antai Jokubo Kregždės: Nuo Kirilicos iki lietuvių raštijos (Pirmieji istoriniai šaltiniai, Lietuvos istoriniai šaltiniai, Lietuvos Metraštis, Lietuvos Statutas, Lietuvos Metrika ir "bus daugiau"); Kun. St. Neimanas: Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios veikla Vokietijoje; vėl J. Kregždės: Pašūvio bažnyčios netekimas, iš vyskupo Motiejaus Valančiaus "Zemaičių Vyskupystės", kaip XVII amžiuje katalikų dvasiškijs vedė kovą su Zemaitijoje išsiplėtusia reformacija, ir vėl Kregždės apie Lietuvių Reformatų XXVII tremties Sinodą; Viktoro Karoso: Devenių Kultūrinio Fondo steigėjai. Bendrai šis Sparnų numeris kaip ir skiriamas šiai iškilniai Mykolo ir Alenos Vileišytės Devenių šeimai pagerbti. Kaip žinia, Deveniai įsteigė Devenių

Kultūrinį Fondą apie kurį straipsnio autorius V. Karosas straipsnio veikia, kuopų darbus, P. T. protokolų atspausdinimas ir kitų organizacijos reikalai. Na, o norintieji laikraščio privalą mokėti pilną prenumeratą. Esą negalima imti pinigų, laikraščio išleidimui iš kitų fondų, kurie specifiniai skirti kitiems reikalams.

Toliau seka verti skaityti Jurgio Jašinsko: "Poetas Stanislovas Dagilis" (tešinis iš "Mūsų Sparnų" Nr. 36). Labai įdomus poeto Dagilio susatymas su poetu Kaziu Binkiu. Jurgis Jašinskas, gyv. su šeima Bostone, Naujienų skaitytojams yra gerai pažįstamas savo puikiais rašiniais lituanistinėmis kultūrinėmis temomis Naujienose. Girdėti, kad nebe ilgai laukus pasirodys jo įdomi studija — knyga apie poetą Julij Janonį.

Taip pat rekomenduotina visiems lietuviams perskaityti p. V. Anysienės aprašymą apie Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus vyriausios dukros Elzės Jankutės pagerimą Toronte jos 80 metų garbingo amžiaus sukaktuvijų proga ir K. Klastausko: Adolfas Renka — lietuvių ugdymo ir to paties autorius: Kunigo Petro Dagio minėjimas. J. Pr.

Kiek sudegina degtukų

Pasirodo ir tokios statistikos esama. National Geographic Society praneša, kad amerikiečiai per vienus metus (1973) sudegino 500 milijonų degtukų. Daugiausiai sunaudojama degtukų "knygtės" formoje. Degtukus su savim nešiojasi 72.6 nuosimčiai amerikiečių suaugusių ir 96 nuosimčiai rūkoriai. Degtukai esą gana pavojingi. Perna 8,800 žmonių degtukais apsidegino ir vaikai degtukais bežaisdami uždegė 46,840 namų...

Ir geriamasis vanduo galis sukelti vėžį?

Biologai New Orleanso rado žmonių kraujuje dvi substancijas, galinčias sukelti vėžį, praneša Chicago Tribune korespondentas iš Washingtono. Naujai išleista Science žurnale jie rašo, kad tos substancijos greičiausiai yra gaunamos iš geriamojo miesto vandens. Ginčas dėl tokios prie-laidos išsiplėtė į kelis miestus, jų tarpe ir Chicago, kurios gyventojai geria gerokai už-terštą ežero vandenį. Tie biologai reikią susirūpinimą, kad chlorinuojant vandenį, teršalai chemiškai virsta kitos rūšies substancijomis, kurios gali paskatinti vėžį. Turės paaiškėti, ar tyrimai patvirtins įtarimus.

Atsiusta paminėti

Mūsų Sparnai

Sustrinkimų PRANEŠIMAI

— Našiu, Našliu ir Pavieniu Draugystės klubas 1975 m. sausio mėn. 10 d. 8 val. vak. turės pirmąjį susirinkimą Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai ir prijaunantieji kviečiami gausiai dalyvauti aptarimui klubo einamųjų reikalų. Po susirinkimo vaisės, bufetas ir šokiai Jurgio Jeniko orkestrui grojant. V. Cinka, nut. rašt.

— Joniškėčių klubo narių susirinkimas, dėl vyksimo gaisro Hollywood 1m name. Šiandien, antradienis, sausio 7 d. 7:00 val. vakaro įvyks Vėžių salėje. Visi nariai kviečiami atvykti į naują vietą tuo pačiu laiku. A. Kalys

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kuomet tu eisi per vandenį, aš būsiu su tavim ir upės neapipils tavo". — Izr. 43:2.

Zinodami, kad visi pašauktieji ir išrinktieji ir ištikimieji turi patekti į sunkius bėdymus ir ištyrimus, kad pasidarytų nugalėtojais ir laimėtu Viešpaties pagyrima, mes džiaugiamės užtikrintumu, kad Viešpats yra su mumis visose mūsų ištyrimuose, suspaudimuose ir varguose. Patvines vanduo yra vargu, suspaudimų ir nepasisekimų simbolis. Bet Viešpats yra pažadėjęs sergeti ir ginti mus nuo visų pavojų ir pagaliau suteikti garbę, šlovę ir nemirtingumą tiems, kurie dabar seka jį.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANANTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-5
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠT. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI.
* TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
6348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 63th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4440

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GRADINSKAS
MUZIKA
IŠ EUROPOS
PLOKSTELESE
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKU
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYZIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gelės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 k. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienis ir sek-
madienis nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS ANGLŲ KALBA
A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai oki-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl Kaina \$1.00.
J. Jermimas, A KISS IN THE DARK. Pikanišku ir inymų nuotykiu
aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustru-
100 psl. Kaina \$2.50.
Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poetu
Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00.
Dr. Juozas B. Koncius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLR V.
auto brožuai, paličiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją
411 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.
Dauguma šiu knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jaa i
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čeki a
onlinę perlaida.

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill 60619

KONTOVERSIJA MENE

Chadds Ford, Pa., gyvena trys dailininkai: Andrew Wyeth, jo sūnus James Wyeth, o senelis N. C. Wyeth jau miręs (žuvo traukinio automobilio nelaimėje). Trečios gentkartės dail. James Wyeth taip pat tradicinės dailės atstovas, sudaro šeimos dailininkų dinastiją. Jaunasis James, kaip ir jo tėvas Andrew, turi nepaprastą pasisekimą ir publikos gerbiama. Bet juodu nėra laimingi dėl nuolatinės kritikos ir gal būt pavydo. Kai tėvas New Yorke buvo surengęs savo darbų parodą, atidarymo dieną išpirko kone visus paveikslus

mokėdami po \$30,000 už paveikslą. Kritikai nuolat juos atakuoja dėl to, kad jie nepritampa prie moderniojo meno sąjūdžio, kad jie pataikauja publikai.

Suprantama, skaudu, kai menininkui trūkdo meilę kūrybai, paneigia meninę individualybę ir talento savitumą, bando suniekinoti viešai. Kritikai ir galerijų savininkai mano, kad reprezentacinis menas, ypač tapyba, šiandien nereikalinga. Todėl tariamasis "avangardas" daro didelį spaudimą išnaikinti realizmą. Tiksliai abstraktinis menas galioti visokiose formose. Gamtos, girdi, nereikia vaizduoti, o tik interpretuoti abstraktiniais metodais. Gyvenime ir mene automatinis spaudimas "keistis" jau parodė daug naivumo ir palaidumo. Jeigu jaunuolis neužsiima barzdos, ilgų plaukų, — jis laikomas nepritačiusiu prie "mados". Kai jaunuolis atrodo, kaip urvinis gyventojas laukuose, nešvarus, tampa ir kitiems paskatinimu.

Per daug klaidingos filosofijos kaltinti kitus; maistingų nuotakių prieš visuomenės santvarką. Kaltina žmones, kad jie nesupranta moderniojo meno. Negi

žmonės yra tokie kvaili, kad neatsikirtų tikro meno nuo absurdo? Tačiau reikia turėti galvoje štai kas: Parodos lankytojas nori žinoti kiek moderniam mene yra meno. Kiek ant sienos pakabintame skudure yra meno, kiek meno yra geležinkelio sąjū, suprofanuotų senameistrių meno šedevrų ir panašių nesąmonių meno sąskaiton. Kyla klausimas, ar tie nauji socialinio gyvenimo tikslai pranašesni už tuos, kas buvo meno kultūroje anksčiau atsieta? Atrodo, kad dabar yra tiktai "devintas vanduo nuo kieseliaus", kaip aukštaičiai sakydavo. Moderniam mene paprastai nėra minties, dar rečiau estetikos. Ortega Y. Gasset (nusiųsęs moderniuoju menu), Toynbee, Herbert Reed ir kiti dvasinės kultūros istorikai sako, kad po platoninės filosofijos modernūs pasaulis praranda humanizmo jautrumą. Toks sofistų spaudimas grasina visuomenės laisvei. Sofizmas veda prie diktatūros sistemų. Sokratas sako, kad pati publika yra sofistinė. Sofistas yra asmuo, kuris daro blogai, o kiti mano, kad jis daro gerai ir teisingas, o tas, kuris nenori teisybės, — meluoja.

Sofizmo ir oportunizmo metodai plačiai reikišiai mūsų laikų moderniam mene. Iš šalies žiūrint atrodo, kad praeitis mirusi, kad visos praeities kultūrinės vertybės nereikalingos. Bet aš manau, jog perdidelę kainą mokame už naujasias meno vertybes.

Socialinis gyvenimas keičia ir meno kultūrą taip, kaip patys žmonės keičia savo būdą ir kaip tvarko savo gyvenimą. Sokratas stato klausimą:

"Ar jūs manote, kad čia ir ten tūli jauni žmonės demoralizuojami privaciomis instrukcijomis kokio nors sofisto? Ar tos rūšies įtaka ką nors reikišia? Argi ne pati publika yra didžiausia sofistė, — lavina jaunuus, senus vyrus, kartu ir moteris, kad jie tapę tokiu produktu, charakteriu, kokiais norima juos padaryti? Kada tas atsitinka? Kai masės susirenka be kurioje vietoje: teismuose, teatruose, stovyklose, — ploja, patvirtina arba pasipriešina tam, kas būna pasakyta arba padaryta; baubia ir ploja kol akmenys pradeda skambėti ir visas susirinkimas paskesta triukšme. Tokios scenos jaunuoliams sumaišo protą, jų galvoseną miglota".

Kai socialinis gyvenimas moraliai smunka, praranda skoni, savigarbą ir autoritetą, tada ir menininkai nesiorientuoja, net sukyla prieš visuomenę. Jie kaltina visuomenę, kad ji atsilikusi nuo modernios pažangos, nesupranta abstraktinio ir kitokio "dvasinės išraiškos" meno...

Zodis "modernizmas" yra pažangos sąvoka — pereinamasis laikas iš vienos epochos į kita, lėtu evoliucijos keliu arba staigiu šuoliu, tik jau naujais stiliais. Jeigu palyginime Giotto ir jo pirmtakų kūrybą su renesansu, romantika su impresionizmu, tai mūsų meno epocha labai mišri ir neaiški. Neturint aiškios perspektyvos, negalima pasidžiaugti turimais laimėjimais.

M. Šileikis

Illinojų 268,000 bedarbių

Illinojų per praėjusį gruodžio mėnesį bedarbių skaičius pasiekė 5,4% arba 268,000 Chicago mieste, 5,5%. Labiausiai bedarbė palietė Rockford, kur bedarbių skaičius pasiekė 10,5%; Decatur — 6,8% ir Chicago. Bedarbių eilės ypač didino sunkioji pramonė — plieno ir elektros reikmenų gamyba. Illinojaus Darbo Įstatų viršininkas Christopher W. Nugent tvirtina, kad ateinančią pavasarį stambioji bedarbių dalis bus vėl pašaukta į darbą.

Cook apskrities administracija gavo pranešimą, kad Chicago priemiestyje nedarbui palengvinti yra paskirta 3,5 milijonai dolerių. Iš didesnių

Vladas Rasčiauskas nuvežė į šventąją Žemę ir parvežė paveikslė matomas lietuvaitės Olga Sakalauskienė, Emilija Sereikiene ir Marija Noreikaitė. Senovės graikų maldyklos papėdėje šias žmogaites fotografavo Algis Kazlauskas.

tos sumos dalies būsią laikiniams darbams samdomi asmenys iš bedarbių eilės.

Prezidentas Fordas, išreiškė baimę, kad bedarbių gali padaugėti iki 8 nuosimčių.

RTA pirmininko alga

Chicago ir 6 apskričių susisiekimo administratoriui Miltonui Pikarsky metinė alga numatyta tarp \$80,000 ir \$100,000. Pikarsky pasakė, kad geležinkelių egzektuvai metinės algos gausna tarp \$125,000 ir \$295,000. Dabar, iki šiol būdamas CTA pirmininku, jis gavo algos po \$50,000 metams.

Slogai reikia nepasiduoti

Kaip greit galima nusikrauti slogą? Į tą klausimą atsako Chicago universiteto liginės daktaras Dr. David S. Fedson. "Veiklus, agresingas asmuo, gali greitai užmiršti savo problemas ar kurs yra stoka kieto charakterio, pasveikta greičiau negu pasyvus. nuolai dus ir nuolat dejuojantis charakteris. Flu (sloga, influenca) greičiau apleidžia toki žmogų, kurs nors ir skaudžiai sąnariais eina savo pareigas teigiamai žiūrėdamas į gyvenimą negu toks, kurs amžinai kuo nors skundžiasi, dejuoja, ir nors menką progą gavęs pasilieka namie".

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ SKLYPU SAVININKAMS

Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas įvyks skėmadienį, 1975 m. sausio mėn. 26 dieną 1:30 val. po pietų Amerikos Legiono Dariaus - Girėno didžiojoje salėje, esančioje 4416 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Labai svarbu, kad visi sklypų savininkai atsilankytų, nes bus renkamas vienas naujas kapinių direktorius, vietoj mirusio direktoriaus Povilo Milasevičiaus. Taipgi, bus direktorių pranešimas apie metinį veiklą.

Dėkite visus kitus asmeninius reikalus į šatį ir ateikite į šį svarbų L. Taut. kapinių sklypų savininkų metinį susirinkimą. Sklypo savininkas

GAISRAS HOLLYWOOD INN NAME

Sekmadienio apie 2:00 val. rytą Hollywood namo rūsyje kilo gaisras. Viršuje miegojęs Antanas Burokevičius buv gaisro ir dūmų prikeltas. Jis negalėjo nusileisti žemyn, tai išlipo per langą ant stogo. Atvažiuavę gaisrininkai Antanėlį, sužeistą ir drebantį nuo šalčio, nukėlė nuo stogo. Gaisro priežastys aiškios. Savininkas su žmoniškai dolerių. Iš didesnių

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

AUTO BODY COMBO-MAN Top pay. Must have own tools and experience. 582-7676 Ask for BOB.

TRUMPAI

— Birutė Bilkštytė, Humanitarinių mokslų magistrė iš Toronto, moko istoriją ir anglų kalbą Vasario 16 gimnazijoje.

— Antanas Češkevičius, New Britain, Conn., išrinktas Lietuvių pensininkų klubo pirmininku, Alfonsas Vaznyš — vicepirmininkas, Balys Semaška — sek., Elena Ruginienė — išd. Klubo nariai kas savaitę renkasi į Varpų salę įvairioms pramogoms ir socialiniams reikalams.

— Mokykl. Pranas Karalius, Šv. Kazimiero lit. mokyklos direktorius Klevelande, pakviestas vadovauti 9-jai mokytojų ir jaunimo studijų stovyklai rugpičio 10—17 d. Dainavoje.

— A. Juškis ir K. Laskauskas, Baltimore, Md., vadovauja Lietuvių Melodijos radijo valandai. Šį šeštadienį, sausio 11 d. 8 val. vak. Lietuvių svetainėje bus šios radijo valandos metinis vakaras.

— J. Rudinskas, Union Pier, Mich., lankėsi Naujienose pratęsti prenumeratą. Ta proga įteikė laikraščio paramai 2 dol. ir palinkėjo visiems bendradarbiams geros kloties.

— Visuomenės veikėjas iš Detroito, užsakydamas Naujienas vieneriems metams, išreiškė pasigėrėjimą dėl teisingo ir tikslios informacijos apie lietuviško gyvenimo įvykius. Žadėdamas ateityje aktyviau bendradarbiauti su demokratiniomis institucijomis ir jas remiančia spauda. Taip pat užsiskaitėties iš Los Angeles, bet abu pavardžių prašė neminėti. Naujienų vadovybė dėkoja už dėmesį ir už prenumeratą.

— Lietuvių Tautinio Ansamblio "Grandis" tradicinis vakaras bus sausio 25 d. Jaunimo centre. Ansamblio Globėjų komiteto pirm. yra Irena Kriaučiūnienė. Ansamblis, vadovaujamas Irenos Smielauskienės, kasmet daug kartų reprezentuoja Lietuvą ir lietuvius įvairiuose festivaluose bei tarptautinėse sueigose.

— Muz. A. Jaras, iš Kenošos, išrado pianinams derinti elektroninį prietaisą, taip pat kitokių išradimų bei patobulinimų šiose srityse. Pagrindinį patentą jis pardavė žinomai firmai, o kitiems įrankiams gaminti kartu su savo broliais įsteigė

Didžiausias keilių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių keilių parduotuvę
Chicagoje
NORMANA BURSTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8459 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje
AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA
Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.
Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sažininas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtu lietuvių liaivę, neidamas ir nesidėdamas į sandorius su okupantais ar jų įgaliojiniams.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tilią lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinio bliznių laikais. Jos yra visiems idomos naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasukti lietuviškos spaudos pirmūnų narys užsprendę naujienas tikli sudaryti grandine tolimiesiems darbuose reiki laikraščio, bet ir visos išėjvijos, taip pat pavergtas Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvišku reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30,00, pusei metų — \$16,00, trims mėn. — \$8,50, vienam mėn. \$3,00. Kitose JAV vietose metams — \$26,00, pusei metų — \$14,00, vienam mėn. — 2,50. Užsieniuose — \$31,00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DEIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. burgalow, 63 ir Whipple. Retas pirkinyš nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus geras teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parke apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

Jaras Piano Specialities b-ve. Jis yra baigęs Klaipėdos konservatorijos smuiko klasę, grojo valst. teatro ir radiofono orkestruose.

— Danutė Šulskienė išrinkta Omahos lietuvių moterų klubo pirmininke, Valerija Jautėgienė ir Kristina Kartanienė — vicepirmin., Ramutė Arrienė — sek., Birutė Sičiūnienė — išd.

— Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijos narių susirinkimas šaukiamas 1975 m. sausio mėn. 19 d., 3 val. po pietų Jurgio Vaičiūčio salėje, esančioje 4258 So. Maplewood, prie 43-čios. Visi nariai kviečiami atvykti į susirinkimą. Valdyba (Pr).

— Rašomosios masinėles lietuvišku raidynų, visom kalbom ir gaidoms, visuose modeliuose gaunamos Chicagoje: dienų LU 5-9500, ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA Savininko: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (Pr).

— Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvardžių ir piliakalnių, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savižudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaisvinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio išnaudavimo.

NAUJIENOSE galima gauti tik po vieną knygos egzempliorių, atsiuntus nurodytą sumą čekį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

— M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškviečimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888
Antanas Gerbačiauskas, rev.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel. Republic 7-1941